

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Philadelphia vykusiose tarptautinėse dviračių lenktynėse M. Vžesniauskaitės pergalė – 8 psl.

- **Tema: Lietuvos krašto apsauga – 2, 15**
- **Devintinių šventė – 3**
- **Kritiškas žvilgsnis į Lietuvos žiniasklaidą – 3**
- **Mokslo ir kultūros centro steigimo klausimas – 4, 14**
- **Dvejos Joninės Durham, CT – 5**
- **Iš Ateitininkų gyvenimo – 6**
- **F. Vaitkaus sūnus: „Labai norėčiau aplankyti Lietuvą“ – 7**
- **Sportas – 8**
- **Lietuva priima savo vaikus – 9**
- **Renginių kalendorius – 10**
- **Ką veikti Lietuvoje vasarą – 14**

Valiutų santykis
1 USD — 2.38 LT
1 EUR — 3.45 LT

Vilniuje viešinti H. Clinton gyrė Lietuvą už pažangą

JAV Valstybės sekretorė H. Clinton su Lietuvos prezidente D. Grybauskaite taip pat aptarė JAV gyvenančių lietuvių indėlį į šalių ekonominį, kultūrinį gyvenimą ir dvišalių santykių plėtrą. **ELTA nuotr.**

Vilnius (ELTA) – Birželio 30 d., ketvirtadienį, į Vilniaus tarptautinių oro uostą nusileido JAV valstybės sekretorės Hillary Clinton lėktuvas. JAV valdžios atstovė birželio 30–liepos 1 dienomis dalyvauja Lietuvos sostinėje vykstančiuose Demokratijų bendrijos renginiuose.

Į Lietuvą atvykusi JAV valstybės sekretorė pasveikino Vilniuje vykstančios aukšto lygio pasaulio moterų vadovių susitikimo-konferencijos „Moterys demokratijos stiprintojos: gerosios praktikos pavyzdžiai“ dalyves ir pagyrė Lietuvą už demokratijos pažangą nuo SSRS žlugimo. Savo

sveikinimo kalboje Prezidentūroje JAV valstybės sekretorė padėkojo Lietuvai už moterų teisių kovą Baltarusijoje, Gruzijoje.

H. Clinton susitiko su LR prezidente Dalia Grybauskaite, Seimo pirmininke Irena Degutiene, ministru pirmininku Andriumi Kubiliumi.

JT vadovas įvertino Vilniaus konferenciją

Vilnius (ELTA) – Jungtinių Tautų (JT) generalinis sekretorius Ban Ki-moon savo sveikinime pabrėžė, kad Lietuvos prezidentės siūlymu Vilniuje surengta moterų konferencija „Moterys – demokratijos stiprintojos: gerosios praktikos pavyzdžiai“ yra svarus indėlis į JT pastangas kovoje su smurtu, prekyba žmonėmis ir seksualine prievarta konfliktų metu. Pasak generalinio sekretoriaus, JT padės įgyvendinti Vilniuje vykusios konferencijos iškeltus uždavinius.

JT vadovo sveikinimą prezidentei Daliai Grybauskaitei perdavė JT generalinio sekretoriaus specialioji atstovė seksualinės prievartos konflikto metu klausimais Margot Wallstrom.

Lietuvos vadovės ir JT atstovės susitikime aptartos ir Lietuvoje vykdomos kovos su smurtu programos. Svarbiu žingsniu kuriant visuomenę be prievartos prezidentė D. Grybauskaitė įvardijo Lietuvoje neseniai pradėjusį veikti Apsaugos nuo smurto

privačioje erdvėje įstatymą.

Prezidentė ir JT generalinio sekretoriaus specialioji atstovė aptarė šiuo metu Lietuvoje įgyvendinamą Vyriausybės programą kovojant su prekyba žmonėmis. D. Grybauskaitės teigimu, būtina dar aktyviau tirti nusikaltimus ir didinti paramą nevyriausybiniams organizacijoms, kurios teikia pagalbą aukoms. M. Wallstrom teigiamai įvertino šalies pastangas kovojant su šiomis problemomis.

Lietuva pasirengusi Europos vyrų krepšinio čempionatui

Vilnius (BNS) – Į Lietuvą atvykęs „FIBA Europe“ viešojo saugumo koordinadorius Walther Kaszelik susitiko su policijos generalinio komisaro pavaduotoju Renatu Požėla, 2011 m. Europos vyrų krepšinio čempionato („Eurobasket 2011“) organizacinio komiteto Saugumo grupės vadovu Henriku Šliažu, Vilniaus aps. VPK vadovais, Viešojo saugumo tarnybos, saugos tarnybų atstovais.

Susitikimo dalyviai patvirtino, kad likus 60 dienų iki čempionato policija ir kitos institucijos, užtikrin-

siančios saugumą Europos vyrų krepšinio čempionato metu, yra visiškai pasirengusios. „Nuo 2002 metų, kai pradėjau dirbti ‘FIBA Europe’, Lietuvos pasirengimas čempionatui, yra geriausias, kokį esu matęs”, – teigė W. Kaszelik.

Policijos ir kitų institucijų atstovai pristatė savo pasirengimo planus, papasakojo, kaip bus vykdoma čempionato dalyvių, teisėjų, svečių apsauga, kaip bus vykdomas darbas miestuose, kur vyks čempionato kovos, arenose, žmonių susibūrimo vie-

tose, kalbėjo apie prevencinį darbą su atvykstančiais ir vietos sirgaliais, aptarė palydos, apgyvendinimo, viešosios tvarkos užtikrinimo ir kitus saugumo klausimus.

2011 metų Europos vyrų krepšinio čempionatas rugpjūčio 31–rugsėjo 18 dienomis vyks šešiuose Lietuvos miestuose: Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje ir Alytuje. Pirmą kartą Europos istorijoje jame dalyvaus 24 geriausios Senojo žemyno komandos.

Redakcijos žodis

Sunku nesutikti su Lietuvos užsienio reikalų ministro A. Ažubalio pasakymu, jog gausybės aukštų svečių per Demokratiją bendrijos renginius ketvirtadienį ir penktadienį sulaukusi Lietuva išgyvena žvaigždžių valandą. Iš tiesų vienu metu tiek daug ir tokio lygio aukštų valdžios atstovų ir delegacijų (iš 140 pasaulio valstybių, iš kurių 70 turi valstybinių delegacijų statusą) vargu ar kada buvo. Be kitų garbingų pasaulio svečių, Vilniuje vieši JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton, Europos Sąjungos užsienio politikos vadovė Catherine Ashton, Suomijos, Kirgizijos ir Kosovo prezidentės, Albanijos ir Latvijos parlamento pirmininkės, Slovakijos premjerė, ES, Jungtinių Tautų ir ESBO atstovai. Toks ryškių ir nelabai ryškių žvaigždžių spindėjimas kone užtemdė tuo pat metu Vilniuje viešinę Lenkijos delegaciją, vadovaujamą užsienio reikalų ministro Radosław Sikorski. Lietuvoje žadėjęs nesilankyti tol, kol vietos lenkams nebus leista rašyti savo pavardes lenkiškomis raidėmis, Lenkijos ministras pabrėžė, jog jo apsilankymo tikslas yra vykstantis Demokratijų bendrijos susitikimas ir nieko daugiau.

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)
metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)
metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatoriai – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

TEMA: LIETUVOS KRAŠTO APSAUGA

Lietuvos krašto apsaugai reikia skirti daugiau lėšų

LIŪDA RUGIENIENĖ

Š. m. balandžio 11–15 dienomis Vilniuje vyko Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) komisijos (toliau – Komisija) posėdžiai. Komisijai pirmininkauja Paulius Saudargas (LR Seimas) ir Vytautas Maciūnas (JAV).

Komisija buvo sudaryta 1996 m. tarp LR Seimo ir tik JAV Lietuvių Bendruomenės, kurioje asmeniškai teko dalyvauti nuo pat jos įsikūrimo pradžios, o vėliau ir jai vadovauti, kaip tik tuo kritišku metu, kai Lietuva stengėsi būti priimta į NATO. Pradžia buvo sunki ir sudėtinga, nes iki rytinių kraštų išsilaisvinimo iš Sovietų Sąjungos ir jų pareikšto noro įstoti į NATO aiškių įstojimo taisyklių nebuvo. Zbigniew Brzezinski surašė mintis, kokie reikalavimai turėtų būti, jų daugiau ar mažiau ir buvo laikomasi.

Vienas iš reikalavimų buvo lėšų – tam tikrą procentą bendro vidaus produkto (BVP) – krašto apsaugai skyrimas. Tuo metu buvo kalbama apie 3 proc.

2011 m. LR biudžete Krašto apsaugos ministerijos asignavimai sudaro 871,0 mln. lt (įskaitant asignavimus Lietuvos šaulių sąjungai – 1,5 mln. lt), t.y. 0.85 proc. BVP. Amerika NATO valstybių gynybos išlaidoms skiria 4 proc.

Komisija balandžio mėn. posėdžiuose nutarė detaliau susipažinti su Lietuvos apsaugos padėtimi. Šiemet minimos jau septintosios Lietuvos į NATO įstojimo metinės. Komisijos posėdyje pranešimus padarė Krašto apsaugos viceministras Vytautas Umbrasas ir Lietuvos kariuomenės vadas generolas majoras Arvydas Pocius.

Pirmasis kalbėjo viceministras, kuris teigė, kad dabar nereikia kovoti dėl valstybės išlikimo, nereikia siekti įrodyti, kad esame verti būti priimti į NATO. Kita vertus, „gaudami kolektyvinės gynybos garantijas, įgyjame dvigubą atsakomybę – įsipareigojame prisidėti prie sąjungininkų saugumo, tačiau nesame atpalaiduoti nuo atsakomybės rengtis krašto gynybai.“ Viceministras pastebėjo, jog siekis suderinti Lietuvos krašto apsaugos sistemos veiklą, kad pakankamai dėmesio būtų skiriama tiek šalies gynybai, tiek tarptautinių įsipareigojimų vykdymui, yra viena iš pamatinių dabartinės Vyriausybės programinių nuostatų. V. Umbrasas pabrėžė, kad NATO yra svarbiausia politinė ir karinė jungtis tarp Šiaurės Amerikos ir Europos, pastebėjo, kad JAV dėmesys Europai neliks nekintantis, todėl „JAV neabejotinai išlieka svarbiausia Lietuvos partnere saugumo srityje“.

Šiuo metu Lietuva dalyvauja trijose tarptautinėse operacijose, kitas svarbus indėlis, stiprinant euroatlantinę saugumą, yra Lietuvos dalyvavimas NATO greitojo reagavimo pajėgose bei ES kovinėse grupėse.

NATO siekia, kad visos šalys gynybai skirtų bent 2 proc. savo šalies BVP. Viceministras pastebėjo, jog Europos valstybės nėra pavyzdingos NATO narės ir nuolat

sulaukia NATO vadovybės kritikos. Lietuvai, kuri nuo pat įstojimo į NATO yra viena iš mažiausiai lėšų gynybai skiriančių aljanso narių, šios pastabos yra itin aktualios. „Neinvestuodama į savo ir bendrą aljanso saugumą, Lietuva rizikuoja, kad ir sąjungininkai ne visada bus linkę teigiamai reaguoti į

solidarumo prašymus“, – sakė V. Umbrasas. Ne visada sulaukiama ir paramos iš gyventojų. „Ne tik narystė NATO, bet ir apskritai šalies nepriklausomybė dažnai yra priimamos kaip duotybė, nesusimąstant, kiek pastangų buvo įdėta ir vis dar yra dedama, kad būtų išlaikyta palanki šalies saugumo situacija“, – sakė Krašto apsaugos viceministras.

2008 m. Lietuvoje sustabdžius šaukimą į privalomąją karo tarnybą, kilo klausimas, kaip bus užtikrinta Konstitucija, kurioje teigiama, kad ginti tėvynę yra kiekvieno LR piliečio teisė ir pareiga. Konstitucinis Teismas nusstatė, kad valstybėje turi būti ne tik reguliarioji kariuomenė, bet ir reikiamas skaičius ją ginti parengtų piliečių. Šiuo metu pirmenybė yra teikiama savanoriškumo principui, o viena iš Karo prievolės įstatymo naujovių yra ta, kad numatomi trys tarnybos atlikimo būdai: 9 mėn. trukmės nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba; baziniai kariniai mokymai, trunkantys iki 3 mėn. ir jaunesniųjų karininkų vadų kursai. Bandoma pritraukti perspektyvius jaunos žmones, todėl savanoriškai atlikusius privalomą pradinę karo tarnybą arba bazinius karinius mokymus numatoma skatinti – teikti pirmenybę, jiems stojant į aukštąsias mokyklas, atlyginti dalį studijų kainos, subsidijuoti jų darbą ir įdarbinimą.

Viceministras kalbėjo ir piliečių valios, jų ryžto ginti valstybę klausimu. „Valia ir ryžtas yra ugdomi per pilietinį, patriotinį ir tautinį ugdymą“, – sakė jis. 2010 m. buvo parengtas planas pilietinio, tautinio ir patriotinio ugdymo įgyvendinimui. Šiemet prioritetinės temos yra „pilietinės valios ginti valstybę ugdymas ir Lietuvos kariuomenės istorija nauju žvilgsniu“. Siekiama didesnio nuoseklumo bendradarbiaujant su visuomeninėmis, patriotizmą skatinančiomis organizacijomis – šauliais, skautais, ateitininkais. Kita sritis yra bendradarbiavimas su mokyklomis, kuriose norima įvesti nacionalinio saugumo ir gynybos pamokas.

Baigdamas savo pranešimą viceministras V. Umbrasas keletą žodžių tarė ir apie rezervą, kaip svarbų valstybės gynybos ramstį. Šiuo metu rezerve yra daugiau kaip 70,000 per visą nepriklausomybės laikotarpį tarnybą atlikusių atsargos karių, o aktyviame rezerve yra 4,5000 karių. Jie periodiškai dalyvauja kariniuose mokymuose, yra kviečiami atlikti įvairias kariuomenės užduotis, dalyvauja tarptautinėse operacijose.

Nukelta į 15 psl.

LR Seimo ir PLB komisijos atstovai su krašto apsaugos viceministru Vytautu Umbrasu ir Lietuvos kariuomenės vadu generolu majoru Arvydu Pociumi birželio mėn. 13 d. posėdyje, kurio metu svarstyti Lietuvos krašto apsaugos reikalai LR Seime.

Ramintos Žūsinaitės nuotr.

Iškilmingoje eisenoje centrinėmis Kau-no gatvėmis nuo Šv. arkangelo Mykolo bažnyčios iki Arkikatedros pagerbėme Viešpatį, kuris per Paskutinę vakarienę sudarė su žmonėmis Naują Sandorą, įsteigdamas savo Kūno ir Kraujo auką. Per Devintines mes švenčiame centrinį mūsų tikėjimo slėpinį, iš kurio trykšta amžinąjį gyvenimą mums dovanojanti gyvybė.

Į laisvę keliaujantys izraelitai, prieš pasiekdami Pažadėtąją žemę, turėjo išmokti klusnumo ir ištikimybės sudarytai su Dievu Sandorai. Klusnumas Dievui buvo esminis Sandoros elementas, kurį įvykdyti izraelitams sekėsi labai sunkiai. Dar Mozei nenulipus nuo kalno, Sandora buvo sulaužyta aukso veršio garbinimu. Ar tai neprimena šių dienų, kai daugeliui žmonių šis „aukso veršis“ tampa pagrindine kliūtimi išsaugoti per Krikštą sudarytą Sandorą su Dievu?

Skaitinyje iš Pakartoto įstatymo girdėjome Mozės žodžius, pasakytus į laisvę keliaujantiems izraelitams: „Atsimink tą ilgą kelią, kuriuo tave vedė Viešpats, tavo Dievas, per tuos keturiasdešimt metų dykumoje, idant padarytų tave nuolankų, bandydamas sužinoti, kas buvo tavo širdyje, ar tu laikysiesi jo įsakymų, ar ne. Jis darė tave nuolankų, leisdamas tau paalkti, paskui maitindamas tave mana, kurios nei jūs, nei jūsų protėviai nežinojote, idant tave pamokytų, kad žmogus yra gyvas ne viena duona, bet kad žmogus gyvena kiekvienu žodžiu, išeinančiu iš Viešpaties lūpų“ (Įst 8, 2–3).

Dykumos mana, kuria maitinosi alkana, į laisvę keliaujanti tauta, buvo Dievo gailestingumo ženklas, liudijantis, kad Dievas nenustoja mylėti žmogaus net tada, kai šis laužo savo ištikimybę ir daro nuodėmę. Dievas įvairiais būdais beldžiasi į žmogaus širdį ir kviečia jį sugrįžti prie sudarytos Sandoros.

Devintinių šventė

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

Per Paskutinę vakarienę, įsteigdamas Eucharistinę auką, Viešpats panorėjo mus maitinti ne tik savo Žodžiu, bet ir savo Kūnu bei Krauju. Eucharistija – tai Naujoji Sandora tarp žmogaus ir Dievo. Įsteigdamas savo Kūno ir Kraujo auką, Jėzus drauge įsteigė Bažnyčią – žmonių bendruomenę, kurią sudaro besimaitinantieji jo Kūnu ir Krauju.

Popiežius Benediktas XVI Devintinių proga kalbėjo: „Eucharistija, suvienydama mus su Kristumi, mus suvienija ir su kitais Kristaus kūno nariais, mes tampame vieni kitų dalimi ir viena Jame. Eucharistinė bendrystė mane vienija su šalia esančiu žmogumi, taip pat ir su tuo, su kuriuo mano asmeniniai santykiai nėra geri; vienija taip pat su tolimiausiuose pasaulio pakraščiuose gyvenančiais broliais. Kas atpažįsta Jėzų šventojoje Ostijoje, tas jį atpažįsta kiekviename žmoguje. Jam kiekvienas trokštantis, alkstantis, nuogas, sergantis, kalinys ir svetimšalis yra brolis.“

Kas įvyksta, kai mes dalyvaujame Mišiose ir maitinamės dieviškuoju valgiu? „Kai valgome kasdienį maistą, mes jį paverčiame mūsų kūno dalimi. Kai valgome Kristaus Duoną, ji mus paverčia Kristaus Kūno dalimi. Tapdami jo Asmens dalimi, mes įjungiami ir į Švenčiausiosios Trejybės bendrystę“ (Benediktas XVI). Štai kokią paslaptį per Devintines minime ir švenčiame.

Mes matome, kaip Europos tautas nuolat

drebina ne tik ekonominės, bet ir moralinės krizės. Ekonominės krizes užprogramuoja žmonių moralinis nuopuolis, egoizmas, kai pinigai ir neapkanta tampa pomodernos visuomenės dievais, kuriems aukojama viskas: gyvybė, šeima ir paprasčiausias žmogiškas padarumas. Todėl daugelis susirūpinę klausia: kas gali pakeisti šį pasaulį?

Popiežius Benediktas XVI atsako:

„Pasaulį perkeisti įmanoma tik vadovaujantis kantria ir nuolankia kviečio grūdo logika. Be iliuzijų ir be utopinių ideologijų mes einame pasaulio keliais, turėdami savyje Viešpaties Kūną. Būdami nuolankūs ir paprasti kaip kviečio grūdas, tvirtai tikime, kad Kristuje įsikūnijusi Dievo meilė yra stipresnė už neapykantą ir mirtį.“

Verta išiklausyti į popiežiaus žodžius. Nereikia turėti iliuzijų, kad staiga, tarsi mostelėjus burtininko lazdele, Lietuvos ir pasaulio gyvenimas galėtų pasikeisti. Taip nebus. Tačiau, būdami vienybėje su eucharistiniu Kristumi, mes galime ramiai eiti per šį gyvenimą net tuomet, kai aplinkui keroja blogis, ir žinoti, kad mūsų kelionei niekas negali pakenkti, nes mes visas viltis esame sudėję ne į šio pasaulio galinguosius, bet į patį Dievą, kurį turime tarp mūsų, kurio Kūnas ir Kraujas mus maitina.

Per Devintines Švenčiausiasis Sakramentas yra nešamas miestų gatvėmis ir kaimų keliais. Šios eisenos liudija, jog Jėzus Kristus eina kartu su mumis ir rodo mums kelią ne tik į Dangaus karalystę, bet ir kelią šitoje žemėje. Prateškime šią Devintinių eiseną kiekvieną sekmadienį dalyvaudami Mišiose, priimdami Eucharistiją, adoracijos metu suklupdami prieš Švenčiausiąjį ir jam patikėdami savo, savo artimųjų ir visų žmonių likimus bei jų viltis.

NUOMONĖS, KOMENTARAI

Jau porą kartų Lietuvos laikraščiai skelbė ateities vizijų konkursus, rinko straipsnius ir mintis, kaip Lietuva atrodys po 20 metų. Aišku, svajoti ir kalbėti yra daug lengviau, negu dirbti ar ką nors pasiekti. Tačiau gyvenime reikia ne tik planuoti į ateitį, bet ir retkarčiais pažvelgti į praeitį, pasiziūrėti į nueitą kelią ir pasimokyti iš padarytų klaidų, pažvelgti į susidariusią padėtį krašte po to, kai išigalėjo „laisvės be atsakomybės“ sąvoka ir praktika, kad viskas, kas ateina iš Vakarų, yra gera ir sektina. Reikia taip pat atidžiau pažiūrėti, kaip veikia Seimo rinkimų tvarka, kokia yra politinių partijų kultūra, valdininkų ir seimūnų atsakomybė visuomenei; kokios priežastys atvedė prie gyventojų atskirties, vidurinės klasės išnykimo ir suvešėjusios emigracijos.

1990 metais atsikūrusi Lietuva atliko tik mažą dalį to, ką 1918 metų Lietuva pasiekė per tokį pat laikotarpį. 1990 metų prisikėlusį Lietuvą neturėjo Karpavičiaus, Smetonos ir Stulginskio lygio asmenybių. Tuo pasirūpino kompartija ir KGB per 50 okupacijos metų. Amerikos lietuvių „dovanos“ atsikūrusiai Lietuvai – Valdas Adamkus ir Kazys Bobelis – nieko teigiamo Lietuvoje nenuveikė. Iš Lietuvos veikėjų tik Vytautas Landsbergis gali su tais prieškariniais valstybininkais lygintis, tačiau susibūrę nomenklatūrininkai, užvaldę žiniasklaidą, jį užvertė purvais.

Neapsigaudinėkime, ramindamiesi įvairiais pasiteisinimais, bet blaiviai pažvelkime, kur atvedė dabartinė valstybės santvarka per 20 metų. Beveik visose valstybės srityse suvešėjo netvarka. Bėdos užgulė per privatizaciją, bankų išvogimus, teismų ir teisėsaugos nerangumus ir darbo vietų naikinimą. Blaiviai galvojant, dabartinė valstybės sistema dirba prastai, ir jos dalis reikia keisti.

Nors Lietuvoje yra daugybė problemų, Lietuvos progresui ir ateičiai skersai kelio stovi dvi pagrindinės kliūtys, kurios nėra fizinės, bet protinės ir dvasinės. Viena iš jų – netinkama Seimo rinkimų tvarka, kai daugiamatinėse apygardose Seimo vietos yra paleidžiamos į varžytines. Taip į Seimą patenka piniguočiai, kuriems valstybės ir gyventojų reikalai yra svetimi, ir jie Seime gina tik savo privačius reikalus.

Antroji, dar svarbesnė problema, yra visuomenei neatsakinga žiniasklaida, kuri tartum kanalizacijos vamzdis praleidžia viską, kas tik jai neša pelną. Ji yra lengvai paperkama, spaudos laisvės

Kritiškas žvilgsnis į Lietuvos žiniasklaidą

JERONIMAS TAMKUTONIS

vardu krašte skleidžia netvarką, demoralizuoja gyventojus. Kaip rodo apklausos, gyventojai bėga iš Lietuvos ne vien dėl blogos ekonominės padėties, bet ir dėl įsisiūbavusios netvarkos krašte.

Kad geriau suprastume žiniasklaidos svarbą mūsų ir visuomeniniame gyvenime, pažvelkime į ją iš arčiau. Žinios yra mūsų bendravimo, žinojimo ir gyvenimo žaliava. Pasirinkdami ar sprenddami mes automatiškai, net to nepastebėdami, remiamės turimomis žiniomis. Žinios yra tartum mūsų protinis penas: kaip blogas maistas silpnina mūsų organizmą, taip netikrų žinių teikimas ir nekritiškas jų priėmimas mus veda blogai pasirinkti.

Spauda, radijas ir televizija savo skelbiamomis žiniomis formuoja, o kartu ir atspindi visuomenės ir tautos dvasią. Žiniasklaida turi taip pat atlikti visuomenės ir tautos auklėjimo vaidmenį ir nurodyti jai kelią. Žinias, kaip ir vaistus, galima vartoti geriems ir blogiems tikslams. Teisingos žinios yra lyg vaistai sergančiam ligoniui. Jeigu ligoniui yra teikiami netinkami vaistai, jo organizmas pradeda silpnėti. Teisingai pasirinkti ar spręsti galima tik gavus pilnas ir teisingas žinias. Todėl mūsų anksčiau padarytos ar dabar daromos klaidos yra mus pasiekusių žinių rezultatas.

Lietuvoje daug kalbama apie kultūrą, jos reikšmę žmonių gyvenime. Deja, tuose pokalbiuose beveik neužsimenama, kad viena iš pagrindinių kultūros sudėtinių dalių yra žiniasklaida. Vien paskaičius krašto spaudą ar pažiūrėjus TV programas, galima lengvai spręsti apie krašto žmonių kultūrinį lygį. Žiniasklaidai turėtų vadovauti ar ją bent prižiūrėti patys kultūringiausi visuomenės atstovai, tuo tarpu Lietuvoje ją yra užvaldę aferistai ir vien pelno trokštantys asmenys. Jiems kultūra, piliečių gerovė ir tėvynės meilė yra svetimi dalykai, iš kurių kartais yra pelninga pasijuokti.

Teisingų žinių skleidimas neša mažą pelną, bet melas, apvilktas teisybės šydu, tampa brangiu dalyku, galinčiu nešti didelius dividendus jo skleidėjams, bet tuo pačiu galinčiu nuvesti daugelį

žmonių į neteisingus pasirinkimus. Apie Lietuvos žiniasklaidos „išradingumą“ galime spręsti kad ir iš tokio Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko Arvydo Anušausko pasakojimo apie „totalinį sekimą“. Viename pokalbyje jis sako: „Kelis kartus pakartočiau, kad Operatyvinės veiklos įstatymo pataisos neleidžia ir neleidžia sekti žmogaus be teisėjo sankcijos, tai atsivertęs spaudos puslapius perskaičiau priešingai – ‘jos leis sekti žmogų netgi be teisėjo sankcijos’.“

Nereikia būti išminčiumi ar raketų mokslininku, kad suprastumei, kur šuo yra pakastas. Teisingas A. Anušausko minčių pateikimas spaudoje nebūtų joks netikėtumas, o tik jų atpasakojimas. Tačiau pareiškimą pakeitus – kad gali „sekti žmogų be teisėjo leidimo“, yra sukuriamas sensacija, galinti sudominti daugelį skaitytojų.

Pasiremdami laisvos spaudos šūkiais, didieji dienraščiai spausdina viską, kas neša jiems pelną. Jie mėgaujasi skandalais ir detaliais nusikaltimų aprašymais. Čia kaip bulvarinėje spaudoje: jei žmogui įkanda šuo, tai jokios žinios, bet jei žmogus įkanda šuniui, tai jau nuostabi žinia. Toks žinių skleidimas priartina dienraščius prie reklamų lygio.

Tas, kas seka Lietuvos žiniasklaidą, pastebėjo nuolat pasikartojančius straipsnius apie visuomenei tariamai žalingų įstatymų pasiūlymus įvesti nekilnojamojo turto ir progresyvių mokesčius, kas, be abejo, būtų naudinga kraštui. Ar tie, kurie turi išsigiję keletą namų ar butų ir gaudami už juos mėnesines pajamas, neturėtų mokėti papildomus mokesčius? Nėra abejonės, kad tie straipsniai yra lengvai paperkamos žiniasklaidos rodikliai.

Nevaržoma ir nekontroliuojama žiniasklaida Lietuvoje yra tapusi šventa karve, kuri, nors aki-vaizdžiai teršia aplinką, už tai gauna gerą atlyginimą. Ji savo galia baugina visus, nes turi tūkstančius liežuvių, kuriais gali perrėkti ir išjuokti kiekvieną, skelbiantį tiesą. Žinant prastą Lietuvos teismų veikimą, nei Prezidentūra, nei Seimas ar visuomeninės organizacijos nedrįsta jos užkabinti ir patraukti atsakomybėn.

Lietuva neatsistos ant tikro demokratinio kelio, vedančio į visuomenės ir krašto gerovę, kol valdžia neprivers žiniasklaidą pakeisti savo dabartinį veiklos būdą ir tapti atsakinga visuomenei, kaip tai yra tapę Vakarų kraštuose. Turi būti užkirstas kelias skelbti užsakytas, neatsakingas ir klaidinančias žinias.

Mokslo ir kultūros centro steigimo klausimas

DR. ROBERTAS VITAS

Mes, lietuviai, gyvenantys už Lietuvos ribų, esame išskirtinių įvykių išeivijos lietuvių gyvenime – „Lietuvių Chartos“ paskelbimo, Lietuvių Tremtinių Bendruomenės, vėliau Lietuvių Bendruomenės steigimo – liudininkai. Anksčiau į Ameriką atkeliavę lietuviai įsteigė Susivienijimą lietuvių Amerikoje (SLA), „Lietuvos vyčius“ ir kitas organizacijas. Sunku įsivaizduoti daugialypę lietuvišką veiklą JAV be Lietuvių Fondo (LF). Dr. Antano Razmos 1960 metais „Drauge“ pasirodžiusiame straipsnyje pasiūlyta „Milijoninio Fondo“ steigimo mintis kai kurių veikėjų buvo atmesta, užtat dabar dr. Razma šalia veikiančio LF atrodo lyg tautos pranašas.

LTSC naujasis ženklas atspindi PLA, LTSC steigimą ir LTSC suaktyvinius metus: 1946–1982–2012.

Turime paminėti ir patalpas, kuriose lietuviai veikia, bent Čikagoje. Tai – Tėvų Jėzuitų pastatytas Jaunimo centras, Pasaulio lietuvių centras, Lietuvos Dukterų Draugijos namai, Marijonų vienuolynas ir „Draugo“ spaustuvė, Šaulių namai, buvę Tautiniai namai, parapijos, vienuolynai, ligoninės, kapinės ir t. t.

Pagaliau prieiname prie mokslinės veiklos. Tik keli pavyzdžiai: Amerikos lietuvių kultūros archyvas (ALKA) Putnam, Balzeko lietuvių kultūros muziejus, PLB Lituanistikos katedra University of Illinois at Chicago, lietuvių bibliotekos Kent State University, Wayne State University ir University of Chicago, Lituanistikos tyrimo ir studijų centras (LTSC) ir kiti moksliniai vienetai. Išleista „Lietuvių enciklopedija“ ir kiti svarbūs literatūriniai ir moksliniai leidiniai. Visa tai liudija apie mūsų veiklos atmintį ir kroniką ateities kartoms.

Nedaug kas žino apie lietuvių, latvių ir estų pokario Vokietijoje įsteigtą Pabaltijo universitetą, kuris įvairiose srityse suteikė mokslo laipsnius. Tame krašte Vincento Liulevičiaus pastangomis 1946 metais įsteigtas Pasaulio lietuvių archyvas (PLA), kuris vėliau buvo globojamas Tėvų jėzuitų, o dabar yra tvarkomas LTSC. Pats LTSC, dr. Jono Račkausko pastangomis inkorporuotas 1982 metais, apjungė įvairius mokslinio lygio vienetus, bibliotekas bei archyvus, įskaitant PLA, Pedagoginį lituanistikos institutą (PLI), kuris ilgai tarnavo ruošiant mokytojus šeštadieninėms mokykloms prieš Lietuvos nepriklausomybės atgavimą ir mokytojo laipsnio turinčių asmenų atvykimą į JAV, Budrio vardo Lietuvių fotoarchyvą, Žilevičiaus-Kreivėno lietuvių muzikologijos archyvą, Dainausko vardo istorijos biblioteką ir kitus.

***

XX amžiaus 8-ojo ir 9-ojo dešimtmečių sąvartoje matėsi šio toks lietuviškos veiklos sulėtėjimas, pvz., trys lituanistinės mokyklos Čikagoje dėl mokinių skaičiaus sumažėjimo buvo sujungtos į vieną. Išeivijos šulai pradėjo iškelti amžinybės, vyko nutautėjimas ir lietuviškų rajonų apleidimas.

Laimė, kad Lietuvos nepriklausomybės atgavimas atnešė į JAV taip vadinamą trečią lietuvių imigrantų bangą ir lietuvių išeivijos veiklos atgaivinimą drauge su naujais veiklos metodais. Vienu metu lietuviškų mokyklų ateitis buvo neaiški, o šią dieną mokyklos Jaunimo centre ir Lemont plyšte plyšta nuo padidėjusio mokinių skaičiaus. Naujos mokyklos įsteigtos Naperville ir Libertyville priemiesčiuose, dar kalbama apie bent vienos naujos mokyklos steigimą.

Jaunųjų lietuviukų auklėjimas lietuviška dvasia, be abejo, yra svarbus. Taip pat svarbu išsaugoti mūsų tautos ir tautiečių sukurta kultūrinį palikimą ir paveldą jiems ir ateities lietuvių kartoms. Per dažnai, nors ir bandome jauniems skiepyti lietuvių ir skatiname veikti lietuvių visuomenėje, mūsų veikla būna vien pramoginė. Rengiami įvairius renginius, bet nepagalvojame, kad yra reikalinga ir svarbu užfiksuoti ir išsaugoti tai, kas prasminga, kas iki šiol jau padaryta ir sukurta. Mes kuriame, bet vis mažiau daiktų krauname į kultūrinį kraitį. Nebus užtenkamai medžiagos dabarties lietuviams ir ateities istorikams išsamiai analizuoti, apibendrinti ir pristatyti lietuvių, jų istoriją ir kultūrą, ne tik tai tarp mūsų, bet ir kitataučiams. Tą mūsų išeivijos sukurta kultūrinį paveldą turime išsaugoti, ir tai reikia atlikti dabar ir kaip tik ten, kur lietuviai gyvena, veikia ir kuria.

Jau daug metų tai bando atlikti LTSC. 1981–1983 m. pasirodė keletas straipsnių apie LTSC steigimo mintį ir užmoją apjungti mokslinę veiklą, vesti tyrimus, skatinti lietuvių ir nelietuvių studentus bei mokslininkus pritaikyti savo mokslinius darbus lietuviškoms temoms, kad lietuviai turėtų vietą tarptautinėje mokslinėje plotmėje, kad kitos tautos mūsų nenustelbtų. LTSC steigėjai sulaukė kritikos, bet mūsų vizija išsipildė sėkmingiau, negu galvojome. Vienas to meto žinomas lietuvių veikėjas teigė, kad reikia remti ne knygų leidimą, bet „gyvą lietuvių“. Lietuviškas žodis – tai „mirusi lietuvių“? Knygnešiai, kurie rizikavo savo gyvybėmis spaudos draudimo metais, taip negalvojo. Istorikai, filologai, tautosakininkai taip irgi negalvojo. Mūsų tauta laiminga, kad buvo daugiau tokių asmenų, o ne tokių, kurie lygino lietuvišką mokslą, tyrimus, knygą su mirusia lietuvių. LTSC beveikiant, tų kritikų balsai lyg ir išgaravo.

Per 30 veiklos metų LTSC vizija išsipildė su kaupu. Išleista per 50 mokslinio lygio veikalų lietuvių ir anglų kalbomis, mikrofilmuoti išeivijos spaudos rinkiniai bei svarbesni pagrindiniai šaltiniai, pvz., „Vyriaušybės žinių“ 1918–1940 m. pilnas komplektas. Tai tik du pavyzdžiai iš atliktų milžiniškų darbų kraicia. Daugybė mokslininkų iš Lietuvos, JAV ir plataus pasaulio atliko savo tyrimus LTSC bibliotekose bei archyvuose.

Sunku suskaičiuoti, kiek knygų bei straipsnių pasirodė, kuriuose naudojami LTSC laikomi šaltiniai, tarp jų per 150,000 knygų, 1,600 periodikos pavadinimų ir 2,000 atskirų organizacijų bei asmenų archyvinių bylų. Kiek studentų čia rašė bakaluro darbus, magistro tezes ir mokslines doktorines disertacijas. Kiek paslaugų atlikta apsilankiusiems tyrinėtojams, kiek medžiagos padauginta ir išsiųsta svetur. LTSC palaiko ryšius su kiekviena pagrindine mokslo įstaiga Lietuvoje. Kristina Lapienytė-Bareikienė, LTSC vykdomoji direktorė, Centru atstovauja šią vasarą XV Pasaulio lietuvių mokslo ir kultūros simpoziume Kaune bei Lietuvos mokslo institucijose ir valdžios įstaigose.

***

LTSC turi ir naują viziją ateinančioms trimis dešimtmečiams. Stažuotojų iš Lietuvos universitetų skaičius auga. Jau šiemet LTSC dirbo penki magistrantai bei doktorantai iš Vytauto Didžiojo universiteto, numatoma kartu su JAV Lietuvių Bendruomenė pasikviesti daugiau tyrinėtojų bei archyvų darbuotojų. Galvojama įsteigti Vilniaus universiteto padalinį, kad kai kurių sričių studentai turėtų galimybę stažuotis tyrinėdami LTSC rinkinius. LTSC tarybos narys dr. Stasys Bačkaitis Lietuvoje jau tarėsi šiuo klausimu. PLB Litua-

vos valdžia. LTSC globos jos ruošiamą archyvų konferenciją Čikagoje š. m. rugsėjo 3–4 d.

***

Nuo pirmų dienų LTSC, įskaitant anksčiau įsteigtus padalinius PLA, PLI, Laisvės kovų muziejų, muzikologijos archyvą, Budrio fotoarchyvą, veikia Jaunimo centre. Kaip minėta anksčiau, šeštadieninė mokyklos mokinių skaičius taip išaugo, kad mokykla užima daugiau patalpų ne tik pačiame Jaunimo centre, bet ir vienuolyne. Aišku, kad artimoje ateityje LTSC neužteks pakankamai vietos tyrinėtojams, darbuotojams bei rinkiniams saugoti ir tvarkyti.

Tokia susidariusi padėtis iškelia kitą dalį LTSC naujosios 2012–2042 m. vizijos – mintį Čikagoje ar gretimame priemiestyje įsteigti Lietuvių mokslo ir kultūros centrą (LMKC), kuris priglautų LTSC ir, pvz., redakcijas, kitas bibliotekas, pavienius mažesnius archyvus. Naujame centre būtų pakankamai vietos tyrinėtojams bei stažuotojams atlikti savo darbus, rengti paskaitas, kultūrinius renginius. Naujasis LMKC turėtų būti arti oro uostų, miesto centro, Lietuvos Respublikos generalinio konsulato, PLB Lituanistikos katedros bei kitų universitetų. Jei miesto centre, gal ir LR gen. konsulas galėtų ten prisiglausti? Čia galėtų susiburti,

Naujame centre būtų pakankamai vietos tyrinėtojams bei stažuotojams atlikti savo darbus, rengti paskaitas, kultūrinius renginius. Naujasis LMKC turėtų būti arti oro uostų, miesto centro, Lietuvos Respublikos generalinio konsulato, PLB Lituanistikos katedros bei kitų universitetų.

Tik vienas pavyzdys, kaip, taupant vietą, gali atrodyti archyvas, darbo vieta.

nistikos katedrai UIC ėmus vadovauti dr. Giedriui Subačiui, pagaliau užmegzti ryšiai tarp Katedros ir LTSC. Jau kalbama apie jungtinę veiklą ir mokslininkų tinklo praplėtimą Šiaurės Amerikoje. LTSC aktyviai bendradarbiauja su dr. Subačiumi, jam organizuojant 2012 metais UIC įvyksiančią tarptautinę baltistikos (AABS) konferenciją. LTSC artimai bendradarbiauja su JAV LB Archyvų komiteto pirmininke Dale Lukiene, kuri rūpinasi lietuviškų archyvų išlaikymu ir palaiko ryšius su kultūrinėmis bei visuomeninėmis organizacijomis Lietuvoje ir Lietu-

naudingą studijoms medžiagą LTSC rinkiniuose rasti, savo darbus atlikti PLB Lit. katedros ir kiti studentai, studijuojantys lituanistiką ir besidomintys kitomis lietuviškomis temomis. Tai būtų puiki vieta ir kuriam nors Lietuvos universiteto padalinii.

Šių eilučių autorius nekalba apie milžiniškų patalpų išsigijimą – LTSC tikslams nereikia kito Jaunimo centro ar Balzeko muziejaus. Šiuo metu LTSC užima apie 10,000 kv. pėdų plotą. Nuolatos priimame naujus archyvus, tad gal reikėtų 15,000 kv. pėdų.

Nukelta į 14 psl.

Durham, CT

Dvejos Joninės ir pokalbis su Liepa Gust

SIGITA ŠIMKUVIENĖ

Daugiau kaip dvidešimt metų Connecticut lietuviai švenčia Jonines Vaivos Vėbraites ir Jim Gust sodyboje Durham, CT. Nuostabus gamtos kampelis, pievos su šalia tyvuliuojančiu ežeru ir jame žydinčios vandens lelijos labai primena Lietuvos gamtą. Po ketverių metų pertraukos ši Joninių šventimo tradicija ir vėl buvo atnaujinta.

Šių metų Joninėms ypač ruošėsi New Haven LB apylinkė. Dar prieš savaitę moterų grupė, atvykusi į sodybą, pasodino naujų gėlių V. Vėbraitės puoselėtame darželyje. Sodybos šeimininkas Jim Gust nuoširdžiai sutiko svečius, atvykusius iš New Haven ir kitų vietovių, paruošė mėsos kepsnių, iškeptų kepsninėję. Ypač daug pasidarbavo V. Vėbraitės sūnūs Lokys ir Sirvydas, įrengdami laužavietę – ją apjuosė akmenų siena, primenančia tvirtovės sienos likučius.

Dar prieš prasidedant Joninių šventei New Haven lietuviai apžvelgė atliktus darbus, pasitarė dėl rudenį įvyksiančio Mikalojaus K. Čiurlionio 100-ąsias mirties metines paminėti skirto koncerto, kurį galvojama pasiūlyti ir amerikiečiams žiūrovams.

Merginos vaikščiojo po pievas ir skynė gėles vainikams, jaunimas žaidė stalo tenisą, kiti laimę bandė žvejodami. Pasisekė Stan, kuris sužvejojo net 14 gražuolių lydekaičių.

Jau sutemus visi suėdo prie bendro vaisėmis nukrauto stalo. Buvo smagu pabendrauti su svečiais iš Lietuvos ukmergiškiais Paškevičiais, kurie džiaugėsi, matydami jonvabalių pulkus, laužo liepsną, girdėdami tiek nuostabių lietuviškų dainų, kurias puikiai vedė Vaivos ir Jim dvyniai Liepa ir Lokys. Ir ko tik neišdainavome tą vakarą – pradedant skautų, baigiant Lietuvos partizanų dainomis! Mes, iš Lietuvos atvykę, buvome sužavėti, kad Amerikos lietuvių šeimose lietuviška dvasia išauklėti vaikai moka dainuoti mūsų senolių dainas.

Kitą savaitgalį, birželio 25 d., jau tikrą Joninių savaitgalį, vėl buvo renkamasi Durham, kur ir vėl buvo švenčiamos Joninės. Šį kartą susirinko daugiau jaunimo – Gaja Stirbytė, Šarūnas Krukonis, Aistis Juška ir kiti. Lokys ir Sirvydas pasikvietė draugų iš savo Durham, CT vidurinės mokyklos laikų. Vėl buvo dainuojamos dainos, kūrenamas laužas. Smagu buvo sužinoti, kad tie šaunūs jauni žmonės aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje – darbuojasi „Neringos“ stovykloje, dalyvauja Lietuvių išeivijos studentų stažuotės programoje.

Man labai smagu buvo sutikti ir pakalbinti Liepą Gust. Ji trumpam sugrįžo į namus dviejų savaitių atostogoms. Pernai Liepa su savo draugu Tedžiu dalyvavo jaunimo stažuotės programoje Lietuvoje. Jos draugas lankė lietuvių kalbos kursus, susipažino su Lietuvos vietovėmis. Tedis jau kalba lietuviškai, mokosi jos rašybos, taip pat yra susižavėjęs Lietuvos istorija. Šį kartą kalbuosi su Liepa.

– Liepa, kas pasikeitė tavo gyvenime nuo paskutinio mūsų pokalbio?

– Po stažuotės grįžau į South Carolina baigti savo doktorantūros kur-

sus. Rudenį turėjau galimybę dėstyti (su kita profesore) bakalauro studentams „Community Research“ kursą. Tai buvo labai smagi patirtis, nes galėjau pamatyti, kaip studentai suvokė naują medžiagą ir kaip naujas žinias pritaiko kasdieniniame gyvenime. Studentai dirbo su vietos nevyriausybinėmis organizacijomis, atlikdami tyrimus įvertinant bendruomenių arba programų poreikius.

Šį pavasarį turėjau naują galimybę dėstyti (su kita profesore) mūsų programos studentams kursą „International Human Rights Law“. Tai buvo sudėtingesnis kursas, kadangi dėstydamas tuo pačiu metu pritaikėme medžiagą nuotoliniam mokymui, kad ateityje šį kursą galėtumėme dėstyti elektroniniu būdu.

Tuo pat metu baigiau savo kursus ir išlaikiau egzaminus. Dabar liko tik parašyti disertaciją. Planuoju rinkti duomenis apie Lietuvos jaunimo pilietinį dalyvavimą visuomenėje ir naujų technologijų įtaką jam. Jau sulaukiau gerų patarimų iš Pilietinės visuomenės instituto ir iš Vytauto Didžiojo universiteto, kai pernai stažavausi Lietuvoje. Nuo liepos mėnesio gyvensiu Baltimore ir vienerius metus dirbsiu Washington, DC su Amerikos ortopsichiatrijos asociacija.

Žinau, kad Baltimore yra daug lietuvių. Tikiuosi, kad galėsiu vėl prisijungti prie lietuviškos veiklos ten. Labai norėtume su Tedžiu šokti lietuviškų šokių grupėje!

– Kaip sutikai žinią apie Connecticut įkurtą sekmadieninę lietuvišką mokyklėlę, pavadintą tavo mamos vardu?

– Buvo nuostabu tai išgirsti. Aš labai džiaugiuosi, kad yra tokių gerų žmonių, kurie gali toliau išlaikyti ir stiprinti lietuvišką tapatybę Amerikoje. Ypač smagu, kad mano broliai Lokys ir Sirvydas gali padėti mokyti ir auklėti jaunimą lietuviškoje mokyklėlėje, kaip mes patys buvome mokomi vaikystėje. Labai svarbu kurti aktyvias lietuviškas bendruomenes, kur jaunimas galėtų bendrauti lietuviškai ir puoselėti lietuviškumą.

– Ar palaikai ryšį su Lietuvos institucijomis (psichologijos centru ar kitomis)? Ar sieji savo ateitį su lietuviška veikla, gal Lietuva?

– Palaikau ryšį su Pilietinės vi-

L. Gust: „Džiaugiuosi, kad tebešvenčiame Jonines kartu ir, kaip anksčiau, dainuojame, sustoję aplink laužą“.

Nuotrauka iš Vaivos Vėbraitės archyvo

suomenės institutu Vilniuje, kur susitikau su mokslininkais, kurie tyrinėja pilietinį aktyvumą Lietuvoje, ir kur padėjau versti naujienas ir tyrimų santraukas į anglų kalbą šios organizacijos tinklalapiui. Taip pat palaikau ryšį su Vytauto Didžiojo universitetu, kur dirbau Viešosios komunikacijos departamente Politikos ir diplomatinės fakultete. Prieš keletą metų dirbau su Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centru, padėjau ruošti Olweus patyčių prevencijos programą Lietuvos mokykloms. Labai smagu būtų vieną dieną sugrįžti į Lietuvą, dirbti su švietimo programomis ir bandyti pašalinti kliūtis jaunimo pilietiniam dalyvavimui.

Mokslus planuoju baigti 2012 metų vasaros gale. Norėčiau dirbti Amerikoje ir Lietuvoje, skatinti dalyvavimą laisvoje visuomenėje.

– Kelis mėnesius praleidai Lietuvoje. Kokius skirtumus pajutai tarp mūsų jaunimo ir tavo kartos amerikiečių? Kuo jie skiriasi, kuo panašūs?

– Rodos, kad jaunimas čia ir ten labai panašus – taip pat juokauja, linksmynasi, galvoja, kaip save įprasminti. Bet praeitą vasarą Lietuvoje stažavęsi studentai pastebėjo, kad Lietuvos jaunimas galbūt yra labiau nusivylęs, o Amerikos jaunimas turi daugiau vilčių ateičiai. Man tuo metu atrodė, kad Lietuvos jaunimas jautėsi taip, tarsi jis neturi daug galimybių daryti įtaką savo vietos bendruomenėse. Todėl norėčiau studijuoti santykius tarp visuomenės ir jaunimo, jo pilietinę

veiklą, politines nuostatas.

– Kas tau yra Joninės?

– Joninės – mano mėgstamiausia šventė. Atsimenu, kaip mes, būdami vaikai, švęsdavome šeštadieninės mokyklos užbaigtuves čia per Jonines, visi gaudavome dovanėlių, šokdavome ir dainuodavome prie sunęstinių vaišių stalo. Mergaitės pindavo vainikėlius iš laukinių gėlių, o vėliau mesdavo per galvą į pušį ir skaičiuodavo, už kiek metų ištėkės. Kai sutemdavo, visi vaikai kartu ieškodavome paparčio žiedo miške – vaikščiodavome, sekdami jonvabalių šviesa, ir rasdavome krūvą ypatingų saldainių. Aš taip pat atsimenu, kaip mes švęsdavome Jonines „Neringos“ stovykloje. Pamenu, kaip merginos tvenkinyje paleisdavo vainikėlius su žvakutėmis, o vaikinai, norėdami laimėti mūsų „ranką“, gaudydavo juos. Kai sutemdavo, bandydavome šokinėti per liepsnojantį laužą, kiti tuo metu dainuodavo laužo dainas. Taip aš ir užaugau su kitais Amerikos lietuviais – dainuodama apie gyvenimą, meilę ir sukilimus. Mes vienas kitą pažįstame per lietuvių kalbą ir dainą, mes suprantame kalbos politinę ir kultūrinę jėgą. Džiaugiuosi, kad tebešvenčiame Jonines kartu ir, kaip anksčiau, dainuojame, sustoję aplink laužą.

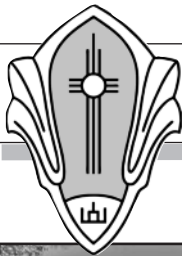
– Linkiu sėkmingai užbaigti savo mokslus, lauksime sugrįžtant į mūsų gretas.

Sigita Šimkuvienė – JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkė.

Jim Gust ir a. a. Vaivos Vėbraitės sodyboje po ketverių metų pertraukos susirinko gražus būrys švęsti Joninių. Editos Tamulionytės nuotr.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugas@ateitis.org

Laužas Sendraugių -II stovykloje, Dainavoje. Nuotr. Ramunės Kubiliūtės

Prasidėjo vasaros stovyklos - valio!

Šiandieną pasibaigė Sendraugių - II stovykla, Dainavoje; rytoj į tą stovyklavietę suvažiuos 130 jaunučių JAS stovyklai

Šiandieną užsibaigė pirmoji šių metų stovykla — Sendraugių - II. Jos antras numeris išreiškia stovyklos istorinę padėtį -- tai yra stovykla pradėta prieš tris metus priimti stovyklautojus nepatekusius į originalią kasmetinę sendraugių stovyklą. Per tuos kelis metus, ji išaugo savo populiarumu ir savitumu. Prieš trejus metus stovyklavo 20 šeimų, o šimet jau 38 šeimos. Stovykla pavadinta „Trečias nemeluoja“ ir buvo diskutuojama prieš šimtą metų pirmame „Ateities“ numery išspausdintas Prano Dovydaičio straipsnis „Trys pamatiniai klausimai“.

Kasdieną stovykloje vyko pasikaitos ir pašnekesiai: Ramunė Kubiliūtė kalbėjo tema „Ateities žurnalo praeitis ir ateitis“, Daiva Mar-

kelytė apie savo knygą „White Field, Black Sheep“, Vitas Underys — „Vaikai su negalia Lietuvoje“, Sesė Ignė Marijošiūtė — „Katalikiškumas šeimoje – Quod non got, non dat!“, ir Veronika Motekaitienė pravedė diskusijas apie vaikų auklėjimą ir Montessori metodą.

Šalia paskaitų stovyklautojai užsiėmė ir būreliuose: dainavo chorelyje, diskutavo pasaulėžiūrinius klausimus, mokėsi kepti ir alų gaminti, Tauras Bublys pravedė fotografavimo būrelį, vyko lietuvių kalbos pamokos kalbos nemokantiems lietuvaicių vyrams., Stovyklos metu buvo suorganizuoti užsiėmimai ir vaikams.

Informacija pateikė Ramunė Kubiliūtė

Stovyklavimo malonumai tik prasidėjo
Dar yra daug progų gamtoje susitikti ir pabendrauti

DAINAVOJE:

liepos 3-13 JAS stovykla (visos vietos užimtos)
liepos 13- 24 MAS — Moksleivių ateitininkų. Informacija mesmas.org
liepos 24-31 Sendraugių-I Visos vietos užimtos, bet visuomenė kviečiama į stovyklą atvykti pasiklausti paskaitų (Programa šalia)
rugšėjo 2-5 Ateities savaitgalis — ruošia Š. Amerikos ateitininkų valdyba

CALIFORNIA:

liepos 17-24 Jaunučių stovykla Los Angeles; teiraukitės pas globėją Žydrą van der Sluys el. paštu: zvanders@lmu.edu

KENNEBUNKPORT, MAINE — Tėvų pranciškonų vasarvietėje

rugpjūčio 6-12 Rytų pakraščio sendraugių poilsio savaitė; teiraukitės pas Laimą Lileikienę Shea el. paštu LTLTAX@hotmail.com arba tel 914-433-7766

Gylių šeima Sendraugių -II stovykloje, Dainavoje. Pereitą savaitę stovyklavo net 38 šeimos. Ramunės Kubiliūtės nuotr.

Sendraugių Ateitininkų 2011 stovykla „Ateitin jauna dvasia!“

Liepos 24 — 31 d.

ALRKF stovyklavietėje, Dainavoje
5100 Austin Road, Manchester, MI 48158
Visuomenė mielai kviečiama atvykti į paskaitas.

PROGAMA

Sekmadienį, liepos 24 d.

9 v.v. Ramunės Kubiliūtės suruošta paroda „Vaizdai iš Ateities žurnalo pirmojo šimtmečio“

Istorinius „Ateities“ žurnalo viršelius galima pamatyti ateitis.org

Pirmadienį, liepos 25 d.

10:00 v.r. Pašnekėsį praves Michigan valstijos Švč. M. Marijos dominikonų vienuolyno seserys, kurios tapo žinomos per „Oprah“ televizijos programą. Vienuolynas buvo įsteigtas prieš 4 metus. Seselės dalinsis mintimis apie pašvęstą gyvenimą.

Švč. M. Marijos dominikonų vienuolyno seserys stovyklos link.

4:30 v.p.p. Pokalbis su iš Lietuvos atvykusiu kun. Eugenijumi Troickiu

Antradienį, liepos 26 d.

10:00 v.r. Paskaita: Dr. Indrė Čuplinskaitė, „Į ateitį su praeitimi“

4:30 v.p.p. Knygų klubas diskutuoja autorės Daivos Merkelytės, „White Field, Black Sheep“ knygą.

kun. E. Troickis

Trečiadienį, liepos 27 d.

10:00 v.r. Paskaita: Dr. Lorenzo Ciannelli., „Jūrų žvejyba: Pasaulinės tendencijos, svarstomos problemos, ir prognozė atečiai“

4:30 v.p.p. Pokalbis su svečiais iš Lietuvos, Inesa ir Vidu Čaikauskais „Lietuva – prie Baltijos, lietuviai – pasaulyje“

Dr. Čuplinskaitė

Dr. L. Ciannelli

Ketvirtadienį, liepos 28 d.

10:00 v.r.

Paskaita: Inesa ir Vidas Čaikauskai — „Jaunieji sendraugiai organizacijoje. Misija (ne) įmanoma?“

4:30 v.p.p. Knygų klubas diskutuoja autorės Rūtos Šepetys, „Shades of Grey“ knygą.

Inesa ir Vidas Čaikauskai

Penktadienį, liepos 29 d.

10:00 v.r. Jauni pedagogai dalinasi mintimis: „Mūsų vizija ateities mokykloms“ moderuos Viktorė Tijūnelienė

4:30 v.p.p. Pokalbis su dr. Domu Lapkumi

kun. dr. Aušra

Šeštadienį, liepos 30 d.

10:00 v.r. Paskaita: kun. dr. Valdas Aušra „Lietuvių bendruomenės Čikagoje dvasinė sveikata ir visuomeninis aktyvumas: dabartis ir galima ateitis“

dr. D. Lapkus

Atlantą įveikusio lakūno F. Vaitkaus sūnus: „Labai norėčiau aplankyti Lietuvą“

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Aplankyti ir pakalbinti Wisconsin valstijoje, nedideliame Kohler miestelyje, kuriame yra garsios to paties pavadinimo san-technikos įrengimų įmonės būstinė ir gamykla, gyvenantį Phil Waitkus norėjosi jau seniai, kai prieš kelerius metus sužinojau, kad jis ten gyvena. Tai bene vienintelė lietuviška pavardė Kohler telefonų knygoje, ir po skambučio telefonu šis žmogus maloniai pakvietė apsilankyti jo namuose.

Vykome ten jaudindamiesi, nes P. Waitkus tėvas F. Vaitkus – kone legendinė asmenybė Lietuvoje, nors kiek ir primiršta. Tai žmogus, kuris pakartoję S. Dariaus ir S. Girėno žygį – lėktuvu perskrido Atlantą, nors Kauno taip pat nepasiekė – nusileido Airijoje. Po šio skrydžio atvykusį į Lietuvą lakūną pasitiko kaip didvyrį – jis važinėjo po šalį, susitiko su daugybe žmonių, lankėsi įvairiose organizacijose, visur jam buvo rodoma didžiulė pagarba. F. Vaitkus įėjo į istoriją kaip šeštasis lakūnas, vienas įveikęs Atlantą – apie tai liudija ir įrašas jo antkapyje Kohler kapinėse.

Didelis, bet labai jautus P. Waitkus namas Kohler pakraštyje – tikras muziejus, kur saugoma daugybė legendinių lakūnų ir jo skrydį menančių daiktų. Vos įėjus į svetainę, į akis krenta ant stalo patieta lietuviška tautinė juosta, ant spintos – S. Dariaus ir S. Girėno metalinė skulptūrėlė. Mus pasitikęs P. Waitkus ir jo žmona pradeda nešti dešimtis albumų, kuriuose įamžintas jo tėvas, rodo jo apdovanojimus, rodo Vytauto Didžiojo III laipsnio ordiną, įteiktą tėvui 1935 metais, o galiausiai atsineša ir bene brangiausią relikviją – nedidelę medinio lėktuvo „Lituanica II“ nuolaužą, kurią vos prieš porą savaitių parsivežė iš Airijos.

„Esate pirmieji lankytojai mano namuose iš Lietuvos. Mes nekalbame lietuviškai, todėl nesuprantame, kas parašyta po nuotraukomis tėvo albumuose, nežinome, kokie čia apdovanojimai“, – apgailestauja šeimininkas. Vartome tuos albumus – labai iškilmingas F. Vaitkaus pasitikimas Kaune, priėmimas pas ministrą pirmininką, per Atlantą sėkmingai perskraidintos pašto siuntos įteikimas Kauno pašte, pagerbimas įvairiose lietuviškose organizacijose, poetės Salomėjos Nėries specialiai Atlantą nugalėtojui sukurtas eilėraštis su jos autografu ir daugybė kitų relikvijų atima žadą.

Tarsi to dar būtų maža, P. Waitkus dar pasikviečia į miegamąjį, ant kurio sienos kabo garsiausio prieškarinio Lietuvos šaržų piešėjo, Suvalkijoje gimusio Juozo Olinardo Penčylos pieštas F. Vaitkaus ir jo žmonos portretas. Šio dailininko braižo su niekuo nesupainiosi... O praeinant koridoriumi šeimininkas lyg tarp kitko mosteli į savo mokyklinių laikų fotografiją – jis mokėsi kartu su JAV kino žvaigžde Harrison Ford.

„Tėvas buvo mažakalbis, tad apie savo legendinį skrydį nedaug pasakojo, – sakė 72 metų P. Waitkus. – Jis mėgdavo leisti laiką su manimi gamtoje, mes kartu žvejodavome, ir jis pasakodavo daugiau apie lėktuvų

išbandymus, apie savo tuometį darbą. Apie tą skrydį per Atlantą daugiau išgirdau iš savo mamos, kuri prisiminė, kaip jie abu buvo sutikti po skrydžio Lietuvoje. Maždaug savaitę praėjus po skrydžio, tėvas parašė apie jį laišką savo tėvui, mano seneliui. Iš to laiško apie skrydį per Atlantą aš sužinojau daugiausiai.“

F. Vaitkus gimė 1907 metais Čikagoje, jo tėvas buvo kilęs iš Lukošaičių kaimo netoli Gruzdžių Šiaulių rajone, motina Marija Stankevičiūtė gimė Žagarėje. F. Vaitkus mokėsi University of Chicago, vėliau California aviacijos mokykloje baigė aukštųjų aviacijos kursus.

Kai 1933 metais S. Dariaus ir S. Girėno skrydis baigėsi tragiškai, Amerikos lietuviai pradėjo svarstyti, kaip pakartoti tą žygį. Tų pačių metų rugsėjį buvo įkurta Amerikos lietuvių transatlantinio skridimo sąjunga (ALTASS), kurios tikslas buvo parengti naują skrydį. Už suaukotas lėšas buvo įsigytas lėktuvas „Lockheed L-5B Vega“, jis pervadintas „Lituanica II“ vardu. Nemažai pinigų skyrė ir Kohler įmonė.

P. Waitkus pasakoja, jog iš pradžių buvo planuota, kad per Atlantą skris kitas lakūnas, bet tas atsisakė, ir tada ši misija patikėta jo tėvui. Ilgai buvo laukiama gero oro, kol galiausiai 1935 metų rugsėjo 21 dieną (tą pačią dieną F. Vaitkus tapo ir Lietuvos aeroklubo garbės nariu) lėktuvas pakilo iš New York Floyd Bennet Field oro uosto ir pasuko link Kauno. Tačiau Kauną pasiekti ir šiam lakūnui nebuvo lemta – daugiau kaip 17 valandų nedideliu mediniu lėktuvu jis skrido per lietų ir šlapdrią, nenorėdamas, kad lėktuvas apledėtų, ne kartą keitė aukštį, išnaudojo daugiau kuro nei buvo planuota, o pasiekęs Airijos krantus F. Vaitkus pastebėjo, kad sugedo benzino siurblys, ir tapo aišku, jog Kauno jis jau nepasieks...

Ballinrobe miesto apylinkėse pamatęs nemažą ganyklą, nutarė joje nutupdyti „Lituanica II“. Nors lakūnas planavo, kad pasipildys kuro baką ir tęs kelionę, leidžiantis vėjo gūsis bloškė lėktuvą į šoną ir jį apgadino – nulūžo sparno galas, buvo pažeista važiuoklė. Taip ir baigėsi 21,5 valandos kelionė, per kurią buvo įveikta 5,100 kilometrų. F. Vaitkus tapo šeštuoju pasaulyje ir vieninteliu tais metais pilotu, kuris vienas įveikė Atlantą – iki jo 1927 metais tai atliko Charles Lindbergh, 1932 metais – Amelia Earhart, dar po metų – Willy Post, Jimmy Mattern ir James Mollison.

Po didžiulio pagerbimo Lietuvoje, kai aplankė ir savo tėvo tėviškę Šiaulių rajone, F. Vaitkus grįžo į Ameriką, University of Chicago gavo filosofijos bakalauro laipsnį, bet jį traukė dangus ir lėktuvai, tad baigęs technologijos institutą gavo lėktuvų konstravimo inžinieriaus diplomą. Antrojo pasaulinio karo pradžioje jis buvo paskirtas Seattle gaminių lėktuvų „Boeing“ vyriausiuoju bandymų pilotu. Per beveik šešerius tarnybos metus jis išbandė per tūkstantį B-17 ir daugiau kaip šimtą B-29 lėktuvų. Jam buvo suteiktas karinis pulkininko-leitenanto laipsnis, o prasidėjus Korėjos karui vėl

P. Waitkus rankose – „Lituanica II“ nuolauža.

teko grįžti į karinę tarnybą, šįsyk į Northon aviacijos bazę California valstijoje.

„Po to tėvas buvo perkeltas tarnauti į Vokietiją, Wiesbaden mieste įsikūrusias JAV karines oro pajėgas. Nors žinojome, kad jis turi sveikatos problemų, tačiau buvo visiškai netikėta, kai 1956 metų vasarą jį staiga pakirto širdies smūgis. Man tada buvo vos 17 metų. Su mama grįžome į Ameriką, tėvas buvo palaidotas Kohler kapinėse. Šeimoje buvau vienintelis vaikas, o mano mama, aviacijos fabrikančio dukra Marta Brotz, sulaukė gražaus šimto metų amžiaus ir mirė 2004 metais“, – sakė P. Waitkus.

Paklaustas, ar kada nors buvo Lietuvoje, P. Waitkus atsidūsta – ne, nebuvo, niekas ir nekvietė, bet labai norėtų aplankyti šią šalį, apie kurią tiek daug jam pasakojo tėvas, apie kurią yra tiek daug girdėjęs, nors ir nemoka lietuvių kalbos. Su lietuviais jam teko daugiau pabendrauti visiškai neseniai, kai lankėsi Airijoje, Ballinrobe mieste, ir pamatė tą vietą, kur nusileido tėvo „Lituanica II“.

„Mus su žmona airiai labai kvietė į ten atvykti, mes tam ruošėmės kelerius metus. Pernai, kai buvo minimas skrydžio 75 metų jubiliejus, dar nesusiruošėme, bet neseniai ši kelionė pagaliau įvyko. Tame mieste labai gerbiamas tėvo atminimas, susitikti su manimi atėjo keli 85–90 metų žmonės, kurie prisiminė tėvo skrydį ir jį patį.

Mane nuvežė į tą ganyklą, kur dabar jau šeši atskiri privatūs žemės sklypai, galiausiai įteikė ir brangiausią dovaną – to lėktuvo gabalėlį, ant kurio yra mano tėvo rankas darytas įrašas. Tokie dalykai negali neįdinti, kaip sujaudino ir Airijos lietuviai, atėję pasimatyti su mumis ir papasakoti apie Lietuvą bei paklausinėti apie mano tėvą ir jo skrydį“, – prisiminė P. Waitkus.

Prieš atsisveikindami dar nuvažiavome į nedideles Kohler miesto kapines prie garsiojo lakūno kapo. Žmogaus, kuris taip išgarsino Lietuvą, nors čia ir negyveno. Labai norėtusi, kad P. Waitkus atvyktų į Lietuvą, kad atsirastų žmonių, kurie tuo pasirūpintų, kad Kauno aviacijos muziejuje jis pamatytų jo tėvui skirtą parodą, taip pat Airijoje savo skrydį baigusio „Lituanica II“ lėktuvo modelį.

Dailininko J. O. Penčylos nupieštas F. Vaitkaus šaržas.

Poetės S. Nėries eilėraštis ir autografas lakūnui.

Amžinojo poilsio vieta.

A. Vaškevičiaus nuotr.

SPORTAS

Lenktynės laimėjusi komanda „Colavita“. Antra iš dešinės – Giorgia Bronzini, pasaulio čempionė. Trečia iš dešinės – Modesta Vžesniauskaitė. Rimo Gedeikos nuotr.

M. Vžesniauskaitės ir jos komandos pergalė

RIMAS GEDEIKA

Šių metų birželio 5 dieną Philadelphia vyko tarptautinės dviračių lenktynės „Philadelphia Liberty Classic“. Šios lenktynės yra tik antros tarptautinėmis pripažintos lenktynės Amerikoje, kurių metu sportininkai gali užsidirbti taškų ateinančioms olimpinėms žaidynėms, kurios įvyks Londone 2012 metais. O žiūrint iš prizinio taško, „Philadelphia Liberty Classic“ yra pačios „dosniausios“ lenktynės – laimėjusiems dviratininkams – tiek vyrams, tiek moterims – bene daugiausiai pinigų įteikiančios.

Šiais metais lenktynėse dalyvavo 128 moterys, kurios bandė įveikti 58 mylias per rekordinį laiką. Lenktynių kelyje buvo keletas labai stačių aukštų kalnų, kuriuos reikėjo įveikti net keturis sykius.

Šiais, kaip ir pereitais, metais Amerikos stipriausioje komandoje „Colavita“ dalyvavo buvusi Lietuvos plento lenktynių čempionė Modesta Vžesniauskaitė.

„Philadelphia Liberty Classic“, kaip ir visos plento lanktnės, yra komandinės. „Colavita“ dviratininkės turėjo sugalvojusios planą, kaip padėti viena kitai lenktynių metu.

J. Valančiūnas – aukščiausiai NBA naujokų biržos istorijoje pašauktas lietuvis

PAUL TRIUKAS

Praėjusios savaitės viduryje Newark, New Jersey, NBA naujokų biržoje, 19-metį Joną Valančiūną penktuoju šaukimu pašaukė Toronto „Raptors“ komanda.

„Prudential Center“ vykusioje šventėje buvo pakviesti septyniolika pajėgiausių naujokų biržoje dalyvaujančių žaidėjų, tarp jų ir abu dalyvaujantys lietuviai – J. Valančiūnas ir Donatas Motiejūnas.

Nors J. Valančiūnas ateinančią sezoną negalės atstovauti naujai komandai dėl sutarties su Vilniaus „Lietuvos ryto“ klubu, lietuvis 2012–2013 metų sezone „Raptors“ žais 17-tuoju numeriu pažymėtais marškinėliais.

20-uojų šaukimu į NBA buvo pakviestas D. Motiejūnas. 20-metį lietuvių pasirinko „Timberwolves“ komanda, tačiau netrukus iškeitė „Houston Rockets“ klubui. Houston

Kadangi Modesta yra labai stipri dviratininkė ir gali nesunkiai įveikti kalnuotus kelius, jos užduotis ir buvo kalnų įveikimas. Kiekvieną sykį, kai dviratininkės pasiekdavo Manyjonk Hills, Modesta kaipmat padidindavo atstumą tarp „Colavita“ ir kitų komandų.

Važiuojant paskutines dvi mylias „Colavita“ komanda buvo trečioje vietoje, bet kuo arčiau dviratininkės artėjo prie pabaigos, tuo labiau „Covalita“ atsiplėšė nuo varžovių. Komanda, vadovaujama pereitų metų čempionės Giorgia Bronzini, laimėjo lenktynes. Beje, Amerikos komanda šias rungtynes laimėjo pirmą kartą po aštuonerių metų.

Po lenktynių sužinojau, kad šiose lenktynėse dalyvavo dar viena lietuvaite – Inga Čilvinaitė, atstovavusi Italijos komandai „Diadora Pasta Zara“. Labai gailiuosi, kad per vėlai sužinojau ir negalėjau pasikalbėti su ja.

M. Vžesniauskaitė visą šį sezoną lenktyniaus Amerikoje. Tik rugpjūčio mėnesį ji grįš į Lietuvą dalyvauti Lietuvos plento čempionate. Linkime jai sėkmės.

Rimas Gedeika – JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas specialiems projektams.

Jonas Valančiūnas

lietuvis vilkės 20-tuoju numeriu pažymėtus marškinėlius.

Abu lietuviai yra tarp dvidešimties kandidatų atstovauti Lietuvai artėjančiame Europos vyrų krepšinio čempionate. Ar į dvyliktuką jie pateks, dar neaišku, o iki tada J. Valančiūnas ateinančią mėnesį Lietuvai atstovaus Pasaulio jaunimo iki 19-os metų krepšinio čempionate, kuris vyks Latvijoje.

„Lituanica“ įveikė „Morovą“

EDVARDAS ŠULAITIS

Birželio 26 d. aikštėje prie Pasaulio lietuvių centro įvykusiame „Metropolitan“ futbolo lygos I diviziono susitikime „Lituanicos“ vyrų vienuolikė nuskynė didžiulę pergalę. Ji net 7:2 nugalėjo „Morovos“ komandą, kuri pirmenybių lentelėje stovi 5-je vietoje.

Ankstesnių sekmadienį turėjusios įvykti „Serbska“ – „Lituanica“ rungtynės buvo nukeltos vėlesniam laikui.

Artimiausios „Lituanicos“ rungtynės pagal tvarkaraštį turėtų būti žaidžiamos liepos 10 d. prieš „Wings“ komandą varžovų aikštelėje. Tai turėtų būti paskutinis susitikimas, neskaityt kelių atidėtų rungtynių, kurios nežinia kada (ar iš viso) bus žaidžiamos.

Šį sezoną „Metropolitan“ lygos I divizionoje rungtyniauja 8 komandos. Pavasarį prisidėjo aštuntoji komanda – „Barcelona“, tačiau ji pirmenybių lentelėje nėra įrašyta. Iš viso numatyta 11 ratų, kai kurios komandos per vieną ratą ryngtyniaus du kartus. Tokio keisto dalyko anksčiau šioje lygoje nėra buvę.

Tęsiasi Čikagos lietuvių futbolo lygos rungtynės

EDVARDAS ŠULAITIS

Birželio 18 d. ČLFL varžybose įvyko antrasis turas, kurio metu sužaistos trejos rungtynės. Svarbiausias šį kartą buvo susitikimas tarp du kartus čempionų taurę iškovojusios „Vilniaus“ ir „Kauno“ koman-

Lietuvos krepšininkės į pusfinalį nepateko

EDVARDAS ŠULAITIS

Lietuvos moterų krepšinio rinktinė, be pralaimėjimo žengusi Europos krepšinio pirmenybių antrojo rato grupės varžybose, pirmadienį paskutiniame susitikime turėjo nusileisti pasaulio vicečempionėms – Čekijos penketukui (59:63). Iki tol lietuvis „F“ grupėje pirmavo, nes čekės jau buvo pralaimėjusios vienerias rungtynes.

Lietuvos komandai daugiausia taškų pelnė A. Bimbaitė (15), Gintarė Petronytė (11), Sandra Linkevičienė (9), M. Solopova, V. Sipavičiūtė ir R. Valentienė (po 6).

Tai buvo 11-os Lietuvos ir Čekijos komandų rungtynės Europos pirmenybėse, kur lietuvis laimėjo tik 3 kartus. Tad šis pralaimėjimas nebuvo netikėtas. Pralaimėjus prieš čekes, dabar abi komandos turi po keturias įskaitines pergalės, tik čekės lenkia Lietuvos atstoves dėl tarpusavio rungtynių rezultato. „F“ grupės lentelė atrodo taip: 1. Čekija – 4:1; 2. Lietuva – 4:1; 3. Rusija – 3:2; 4. Turkija – 2:3; 5. Baltarusija – 2:3; 6. Didžioji Britanija – 0:5.

Paskutinėse „F“ grupės rungtynėse Turkija pateikė sensaciją, įveikusi galingąją Baltarusiją rezultatu 65:56 ir pasiuntusi baltaruses namo.

„D“ grupės lentelė: 1. Juodkalnija – 5:0; 2. Latvija – 3:2; 3. Prancūzija – 3:2; 4. Kroatija – 2:3; 5. Ispanija – 2:3; 6. Lenkija – 0:5. Kaip matyti iš lentelės, šeimininkėms lenkėms nepavyko laimėti nė vienerių rungtynių.

Paskutinės dvi komandos iš abie-

„Lituanicos“ buvęs žaidėjas Linas Jakovlevas (Nr. 11), šiuo metu einantis trenerio pareigas, dar ir dabar, kai komandai pritrūksta futbolininkų, kartais turi galimybę parungtyniauti.

Edvardo Šulaičio nuotr.

dų. Kaip buvo galima laukti, laimėjo vilniečiai (4:0), pelnydami antrą pergalę iš eilės.

Kituose susitikimuose „Žemaitijos“ futbolininkai įveikė praėjusio sezono laimėtojus – „Pokerio klubą“ (2:1), o „Legalai“ rezultatu 3:2 pranoکو „Jaunimo“ futbolininkus.

jų grupių (Baltarusija, Didžioji Britanija, Ispanija ir Lenkija) iš varžybų iškrenta, o likusios kovos toliau.

Su kamuoliu veržiasi Aušra Bimbaitė (d.). EPA-ELTA nuotr.

...

Lietuvės, kurios užėmė antrą vietą „E“ grupėje, ketvirtfinalyje ketvirtadienį susitiko su dabartinėmis Europos čempionėmis prancūzėmis, kurios „F“ grupėje užėmė trečią vietą (pralaimėjo Latvijai ir Juodkalnijai). Šį svarbų susitikimą laimėjo Prancūzija – 58:66. Tad Lietuva į pusfinalį nepateko.

Baigiamosios kovos vyks Lodzės mieste, kur buvo surengtos atkrinamosios varžybos. Europos pirmenybėse tik jų čempionės užsitikrins vietą 2012 metų olimpiadoje Londone, o 2–5 vietas užėmusios komandos dėl patekimo į olimpiadą turės teisę kovoti papildomame turnyre.

Nors laimėti šį Europos čempionatą ir iškart iškrovoti kelialapį į Londoną lietuvis viltį jau prarado, nors jos stengėsi iš visų jėgų.

Lietuva priima po pasaulį išsibarsčiusius savo vaikus

LAIMA APANAVIČIENĖ

Kaskart į Lietuvą skrendu su jauduliu – kokia ta, mano prieš 13 metų palikta, Lietuva? Ką rasiu naujo, kas pasikeitė? Be abejonės – norisi susitikti su giminėmis, draugais, kurie, deja, kaskart priekaištauja, kad atvažiuoju ne atostogauti, o dirbti. Ir jie teisūs. Šį kartą atostogų metu taip pat teko paplušėti – Vilniaus galerijoje „Arka“ suruošti JAV gyvenančių ir kuriančių lietuvių dailininkų parodą „Lietuvai – su meile...“ Tad važiuodama į Lietuvą jaudinausi ypač.

Toks projektas, kai išeivijos galerija (šiuo atveju Čiurlionio galerija Čikagoje) pristato menininkus Lietuvos galerijoje – pirmas istorijoje. Daug dailininkų darbų ir asmeninių archyvų padovanojo Lietuvai išeivijoje įkurtos galerijos ir atskiri asmenys. Lietuvoje iš dovanotų rinkinių suruošta ne viena paroda, nemažai parodų Lietuvoje yra surengę ir patys egzodo dailininkai. Tai labai svarbu ir sveikintina. Tačiau nei Čiurlionio galerija, nei Lietuvių dailės muziejus Lemont nėra pristatę JAV gyvenančių ir dar kuriančių išeivijos menininkų gimtinėje. Taigi – atsakomybė buvo didelė – kaip 15 JAV lietuvių menininkų darbų parodą priims tėvynainiai, ar jiems įdomu, ką kuria ne tik seniai JAV gyvenantys ir kuriantys dailininkai, bet ir tie, kurie dar neseniai mokėsi Lietuvoje?

Stasys Eidrigevičius. Kaukė.

Dabar, kai jau paroda galerijoje „Arka“ pasibaigė, galime drąsiai pasakyti – ji pavyko. Dabar laukiame šios parodos atidarymo Magdalenos Stankūnienės galerijoje Marijampolėje (rugsėjo mėnesį) ir Janinos Monkutės-Marks muziejuje-galerijoje Kėdainiuose (lapkričio mėnesį). Šiai parodai ruošėmės visus metus. Turėjome nugalėti nemažai sunkumų, tačiau rezultatas džiugina. Dėkoju visiems dailininkams, patikėjusiems Čiurlionio galeriją ir sutikusiems dalyvauti šioje parodoje. Aišku – vienas lauke ne karys. Esu dėkinga visiems, kas savo darbu, palaikymu ar finansiškai prisidėjo prie šios parodos suruošimo: Danguolei Šeputaitei-Jurgutienei, parėmusiai parodos katalogo išleidimą, Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamentui ir JAV LB Kultūros tarybai, finansiškai parėmusiems projektą, bendrovei „Atlantic Express“, padėjusiai laiku nugabenti kūrinius į Lietuvą, Lietuvos dailės muziejui, pasikolinusiam ir paruošusiam rodymui Algimanto Kezio nuotraukas, dailininkui Agniui Tarabildai už puikiai sukurta parodos katalogo viršelį ir už rūpestį katalogo spausdinimu.

Paroda „Lietuvai – su meile...“ sutraukė nemažą būrį meno mylėtojų.

Berto Venckaičio nuotr.

Ypatinga padėka galerijos „Arka“ direktorei Dovilei Tomkutei už gražų priėmimą ir šios galerijos darbuotojams, padėjusiems puikiai iškabinti parodą. Ačiū ir gausiai parodos atidaryme dalyvavusiems ir kitomis dienomis parodą lankiusiems meno mylėtojams.

Negaliu nepaminėti Jono Kuprio, kurio pastangų dėka puikiai sumaketuotas katalogas laiku pasiekė parodos atidarymą, bei Linos Tumašonienės ir Nijolės Gierštikienės, redagavusių katalogą. Nuoširdus ačiū visam „Draugo“ kolektyvui, kuris, iškilus sunkumams ruošiant katalogą, mane palaikė morališkai ir nuoširdžiai sveikino parodos atidarymo proga.

Lietuva pasitiko dienos karščiu ir vėsiomis naktimis. Šį kartą Lietuvoje svečiavausi pačiu gražiausiu metų laiku – pakelės medžių žaluma dar neapnešta dulkėmis, iškeltomis žvakėmis sveikino kaštonai, kvepėjo žydinčios alyvos. Miestiečiai dar ne išvažinėję, tad renginių gausa tokia, kad nespėji visko nei pamatyti, nei visur apsilankyti. Tačiau, likus laikui nuo pasiruošimo parodai ir giminių bei draugų lankymo, vis tiek norisi kažkur užsukti, kažką pamatyti. Labiausiai mano dėmesys kryo į savotiškus „sugrįžimus“. Jau rašiau, jog atrodo, kad į Lietuvą pamažu grįžta visi „išsibėgiojusieji“ po platųjį pasaulį.

Viena tokių – anksti šį pasaulį palikusi dailininkė Akvilė Zavišaitė, savo darbais grįžusi į Vilnių, savo gimtąjį miestą. Akvilės kūrybos paroda „Tarp Vilniaus ir Sidnėjaus: po 20 metų“ meno galerijoje „Kunstkamera“ buvo atidaryta birželio 2 d. Tai kartu ir dailininkės mirties 20-mečio minėjimas (tikriausiai neapsiriksiu sakydama, kad pirmąją jos pomirtinę parodą 1991 m. surengė Čiurlionio galerija, Jaunimo centre). Akvilė Zavišaitė – „dailininkė su legenda. Akvilei jos kurti nereikėjo – už ją pasirūpino gyvenimas, jos likimas“, – yra rašiusi dailėtyrininkė Ramutė Rachlevičiūtė. Dailininkė savo braižu iširėžė į lietuvių menininkų būrį. Vaikščiojau po galeriją, gėrėjausi Akvilės moterimis – romantizuotomis, grakščiomis, maištaujančiomis ir sentimentaliomis, tokiomis, kokia buvo ir pati Akvilė, palikusi šį pasaulį vos 28-rių. Ačiū Dievui – sugrįžusi į gimtinę savo darbais. Paroda Vilniuje tęsis iki liepos 9 d., tad, jei būsite Vilniuje, siūlau ją aplankyti.

Kitas „sugrįžėlis“ – mūsų meno mylėtojams pažįstamas Stasys Eidrigevičius, jau 30 metų gyvenantis ir

kuriantis Lenkijoje. Pasaulyje ir Lietuvoje jo vardą ypač išgarsino išpūdingi plakatai ir vaikų knygų iliustracijos, su kuriomis užaugo ne viena karta. Prieš keletą metų dailininko paroda buvo suruošta ir Lietuvių dailės muziejuje, Lemont. Šį kartą Lietuvoje, Nacionalinėje dailės galerijoje 2 mėnesius (balandžio 8–birželio 5 dienomis) veikė jo darbų paroda „Veidas ant kaukės“. Parodoje iškabinta apie 200 kūrinių, sukurtų 1974–2010 m. – aliejinė tapyba, pastelės, akvarelės, skulptūros, kaukės, estampai, piešiniai ir fotografijos.

Druskininkų Vytauto Kazimiero Jonyno galerijoje svečiavosi Čikagoje gimusios lietuvių dailininkės Danguolės Stončiūtės-Kuolienės paroda „Ieškojimai ir atradimai“. Iš Massachusetts valstijos į V. K. Jonyno galeriją atkeliavo išpūdingas 24 spalvotų holografijos technika atliktų grafikos darbų rinkinys.

Svečiuojantis Lietuvoje buvau liudininkė būsimo svarbaus įvykio – ne tik Lietuvos dailės muziejus, bet ir visi meno mylėtojai su nekantrumu laukė iš Lietuvos kilusio pasaulyje žinomo dailininko, litvako Arbit Blato (1908–1999) kūrinių rinkinio, kurį muziejui padovanojo menininko artimieji, atvežimo į Lietuvą. Dailininko našlės Reginos Resnik-Blatas bei posūnio Michael Philip Davis Lietuvai dovanotą rinkinį sudaro 340 Arbit Blato kūrinių (tapyba, skulptūra, grafika, scenovaizdžiai, piešiniai), sukurtų visais dailininko kūrybos laikotarpiais. Lietuvos dailės muziejui padovanota kūrinių paroda „Arbit Blatas. Sugrįžimas į tėvynę“ buvo atidaryta vakar, liepos 1 d., Nacionalinėje dailės galerijoje Vilniuje. Paroda tęsis iki rugpjūčio 28 d.

Kaune, Erikos Stelmokienės dailės galerijoje liepos 7 d. atidaroma Jūratės Jarulytės-Weiss asmeninė paroda „Apleistos erdvės“, kurioje bus rodomi tapybos bei videodarbai. Šios jaunos tapytojos, keletą metų

gyvenusios Vokietijoje ir šiuo metu grįžusios į Lietuvą, tapybos darbus prieš penketą metų meno mylėtojai galėjo matyti ir Čiurlionio galerijoje.

Norisi pasidalinti dar vienu (šį kartą ne dailininkės, bet aktorės) „sugrįžimu“. Tiesa, ji į Lietuvą iš tremties sugrįžo pati, dar N. Chruščiov laikais. Tačiau Unė Baye – aktorė ir režisierė, vaidinusi Hollywood filmuose, New York, Washington ir Paryžiaus scenose – buvo užmiršta ne tik teatro kritikų bei istorikų, bet ir atsiminimų autorių. Nedaug kas apie ją žinojo net ir prasidėjus atgimimui. Ją Lietuvai „sugrąžino“ pirmiausia Linas Broga (1925–2005) – poetas, vertėjas, inžinierius, 2001 m. išleidęs savo sudarytą knygą „Unė Babickaitė-Graičiūnienė. Atsiminimai, dienoraštis, laiškai“ ir 2005 m. knygą „Unė Babickaitė-Graičiūnienė. Laiškai. Amžininkų atsiminimai“. Pastarosios knygos motyvais aktorė ir režisierė Birutė Mar praejusių metų pabaigoje pastatė monospektaklį „Unė“.

Apie šią vieną ryškiausių ir spalvingiausių praėjusio šimtmečio lietuvių teatro asmenybių, aktorę ir režisierę mačiau Čikagoje pastatytą ir vaidintą Audrės Budrytės-Nakienės monospektaklį „Une Baye“. Pamačiusi abiejų puikių aktorių ir režisierių sukurtus spektaklius dar kartą įsitikinau – kiekvienas menininkas turi savas raiškos priemones. B. Mar kuriama Unė visai kitokia nei A. Budrytės. Jei Audrė labiau gilina si į žymios aktorės asmenį, jos išgyvenimus, tai Birutė per Unės veikėją apmąsto savas teatrines patirtis, sukuria spektaklį apie patį teatrą – jo žavingą ir trapią iliuziją. Manau, teatro mylėtojams būtų įdomu pamatyti vilnietės spektaklį, juolab kad Los Angeles žiūrovai šį spektaklį jau matė.

Man dar būnant Lietuvoje iš lietuvių kilmės pianistės Frances Covalessky gavau elektroninį laišką, kuriame ji pasidžiaugė, kad rugpjūčio mėnesį ji pakviesta į Lietuvą dalyvauti Mikalojaus Konstantino Čiurlionio mirties metinių paminėjimo renginiuose. Pianistė, gimusi JAV, taip pat ne pirmą kartą grįžta į Lietuvą ir yra ten labai gražiai priimama.

Tad tokie mano pastebėjimai apie „sugrįžimus“. Aišku, čia tik maža dalelė jų. Gyvenimas nestovi vietoje, žmonės kuria, dirba, vyresniuosis pakeičia jaunesni. Be galo džiugu, kad pamažu į Lietuvą grįžta ir yra pripažįstami šiuo metu užsienyje gyvenantys ir kuriantys menininkai. Nyksta nuostata, kad neseniai išvykę ar jau užsieniuose gimę lietuviai menininkai nieko nesukuria. Smagu, kad tėvynė Lietuva priima visus savo po pasaulį išsibarsčiusius vaikus.

Arbit Blato darbai grįžo į tėvynę.

Danutės Mūkienės nuotr.

RENGINIŲ KALENDORIUS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

LIEPA

Liepos 1 d., penktadienį: Balzeko muziejuje vyks dokumentinio filmo „Misija Sibiras'08" premjera (iš renginių ciklo „Nepalaužta dvasia"). Pradžia 7 val. v. Filmas taip pat bus rodomas **liepos 2–7 d.** 12 val. p. p.

Liepos 5 d., antradienį: 1170 Graing Hall auditorijoje (975 University Ave., Madison, WI) Eastern Illinois University profesorė Daiva Markelytė BALSSI kultūrinėje programoje skaitys paskaitą „White Field, Black Sheep: A Lithuanian-American Life". Paskaita prasidės 4 val. p. p.

Liepos 6 d., trečiadienį: LR generalinis konsulas New York ir JAV Lietuvių Bendruomenė kviečia į Susivienijimo lietuvių Amerikoje (SLA) kiemelį (307 W 30th Street NYC 10001) sugiedoti Lietuvos himną, pasibūti, pasivaikšinti. Pradžia 6:30 val. v. Daugiau informacijos tel. 212-354-7840, ext. 10.

– Dviejose Čikagos apylinkių vietose Valstybės dienos proga bus giedamas Lietuvos himnas: 8 val. v. – Pasaulio lietuvių centro sodelyje (14911 127th St., Lemont, IL 60439) ir 8:30 val. v. – restorane „Kunigaikščių užėiga" (6312 S. Harlem Ave., Summit, IL 60501).

Liepos 6–17 d. Sacramento miesto (CA) dviejuose stadionuose – A. G. Spanos Sports Complex (6000 J Street) ir Hughes Stadium (3835 Freeport Blvd.) – vyks „World Masters Athletics Championships", kuriame dalyvaus ir 6 lengvaatlečiai veteranai iš Lietuvos. Daugiau informacijos – čempionato tinklalapyje www.wma2011.com

Liepos 8 d., penktadienį: Balzeko muziejuje vyks Gintauto Alekno dokumentinių filmų „Mirties lageriai" bei „Išlikti ir papasakoti" premjeros. Pradžia 7 val. v. Filmai taip pat bus rodomi **liepos 9–14 d.** 12 val. p. p.

– Lietuvių kultūros muziejuje-archyve (2185 Stavebank Rd., Mississauga, Canada) Lietuvos Respublikos ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė atidarys parodą „Mikalojus Konstantinas Čiurlionis". Pradžia 12:15 val. p. p. Daugiau informacijos – rsvp@lithuanianembassy.ca

Liepos 9 d., šeštadienį: Toronto mieste, „Westin Harbour Castle" viešbutyje, vyks iškilmės, kurių metu bus pagerbtas hamiltonietis Povilas Vaitonis (1911–1983), už pasiektas ypatingas pergalės šachmatų turnyruose oficialiai įtrauktas į „Canadian Chess Hall of Fame". Iškilmių pradžia 11 val. r.

– Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vyks susitikimas su ekspedicijos į Sibirą dalyviu Pauliumi Mieželiu. Bus rodomas dokumentinis filmas „Misija Sibiras'10". Pradžia 2 val. p. p.

Liepos 15 d., penktadienį: Balzeko muziejuje bus rodomas Christopher Swider dokumentinis filmas „Children in Exile", dalyvaus filmo autorius. Pradžia 7:30 val. v. Šis filmas taip pat bus rodomas **liepos 16–21 d.** 12 val. p. p.

Liepos 16 d., šeštadienį: Rasa ir Patrick McCarthy namuose (225 N. Columbus Dr., Chicago) Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė" ruošia aukų telkimo vajų. Renginys vyks nuo 8 val. v. iki 12 val. nakties. Registracija tel. 630-725-0711 arba el. paštu: rasar@comcast.net

Liepos 17 d., sekmadienį: Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Park (6812 South Washtenaw Ave., Chicago, IL) bus aukojamos Šv. Mišios už Darių ir Girėną, po Mišių

parapijos salėje vyks Dariaus ir Girėno atminimui skirta šventė. Norintys dalyvauti talentų pasirodyje kviečiami skambinti į kleboniją iki **liepos 10 d.** tel. 773-776-4600 (Audra).

Liepos 17–24 d. Holland, MI vyks moterų kūrybinė stovykla. Meninis pasiruošimas nebūtinas. Daugiau informacijos el. paštu: artimusu@yahoo.com

Liepos 22 d., penktadienį: Balzeko muziejuje vyks dokumentinio filmo „Misija Sibiras'09" premjera. Pradžia 7 val. v. Filmas taip pat bus rodomas **liepos 23–28 d.** 12 val. p. p.

Liepos 24 d. sekmadienį: Sesių sodyboje (600 Liberty Highway Putnam, CT 06260) vyks kasmetinė susitikimo šventė. Šv. Mišios – 11 val. r., po jų – bendravimas su pažįstamais ir giminėmis, įvairios pramogos, loterija, 3 val. p. p. – Neringos stovyklautojų pasirodymas.

JAV Lietuvių Bendruomenės Orlando apylinkės žmonės ruošiasi giedoti Lietuvos himną.

– Dalios Tutlytės-Mrowiec mėlynių lauke „Blueberry Acres" (32 McRae Rd. NE, Arlington, WA) vyks Lietuvos Dukterų tradicinė Mėlynių šventė. Ji tęsis nuo 3 val. p. p. iki 7 val. v.

Liepos 30 d., šeštadienį: Cle Elum-Roslyn-Ronald, WA vyks lietuvių sąskrydis. Galima planuoti vienos dienos ar savaitgalio išvyką su palapine arba apsigyvenant viešbutyje. Daugiau informacijos el. paštu: Zalpai999@aol.com (Vilius Žalpins).

RUGPJŪTIS

Rugpjūčio 5 d., penktadienį: Balzeko muziejuje vyks dokumentinio filmo „The Soviet Story" peržiūra. Pradžia 7 val. v. Filmas taip pat bus rodomas **rugpjūčio 6–11 d.** 12 val. p. p.

Rugpjūčio 6 d., šeštadienį: Portland Lietuvių Bendruomenės gegužinė.

Rugpjūčio 12 d., penktadienį: Balzeko muziejuje vyks dokumentinio filmo „Birželio ledas" premjera. Pradžia 7 val. v. Filmas taip pat bus rodomas **rugpjūčio 13–18 d.** 12 val. p. p.

Rugpjūčio 14 d., sekmadienį: Lemont, ažuolyne (1380 Castlewood Dr., Lemont, IL 60439), vyks Generolo Teodoro Daukanto jūrų šaulių kuopos tradicinis piknikas. Pradžia po šv. Mišių.

Rugpjūčio 14–20 d. Shelton, WA vyks Portland Lietuvių Bendruomenės vasaros stovykla „Lankas 2011". Kviečiami 7–17 metų vaikai, 20 metų ir vyresni kviečiami dirbti stovykloje. Daugiau informacijos el. paštu: austina@hotmial.com (Austina De Bonte) arba tonyanicoleiverson@gmail.com (Tonya Iverson).

Rugpjūčio 14–21 d.: Neringos stovyklavietėje vyks stovykla „Menos 8Dienos". Daugiau informacijos tel. 781-383-6081 arba el. paštu: danguole@kuolas.com (Danguolė Kuolienė).

– Camp Resolute (75 Hudson Road, Bolton, MA 01749) vyks Lietuvių skautų sąjungos Atlanto rajono skautų stovykla. Daugiau informacijos el. paštu: atlantorajonas@yahoo.com arba tel. 508-376-1953 (Naida Šnipas-Johnson).

Rugpjūčio 19 d., penktadienį: Balzeko muziejuje vyks dokumentinio filmo „Misija Sibiras'10" premjera. Pradžia 7 val. v. Filmas taip pat bus rodomas **rugpjūčio 20–25 d.** 12 val. p. p.

Rugpjūčio 20 d., šeštadienį: American Aid Society of German Descendants (259 W. Grand Ave., Lake Villa, IL 60046) JAV LB Waukegan Lake County apylinkė ruošia vasaros šventę. Pradžia 12 val. p. p. Daugiau informacijos tel. 847-855-5294 (Algis B.) arba tel. 847-668-1731 (Beata).

Rugpjūčio 20–21 d. Seton Hall University (400 S. Orange Ave South Orange, NJ 07079-2697) vyks antrasis krepšinio turnyras Artūro Karnišovo

taurei laimėti. Pradžia rugpjūčio 20 d. 9 val. r. Po turnyro Estų namuose (4 Cross St.&Veterans Hwy, Jackson, NJ 08527) 7 val. v. vyks vakaronė. Daugiau informacijos tel. 917-572-2045 ar el. paštu: herbysta@yahoo.com (Stanislovas Kavaliauskas) arba tel. 732-552-9818 (Dainius Sakavickas).

RUGSĖJIS

Rugsėjo 3–4 d., šeštadienį-sekmadienį: Jaunimo centre, Čikagoje, vyks JAV LB Archyvų komiteto rengiama Archyvų ir bibliotekų konferencija. Pradžia 9 val. r.

Rugsėjo 4–11 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje (Marquette Park) vyks Šiluvos atleidai. Savaitės dienomis šv. Mišios prasidės 10 val. r. Rugsėjo 11 d., sekmadienį, vyks Šiluvos atleidų uždarymas ir eisena.

Rugsėjo 9–10 d. Lietuvių dailės muziejuje, PLC vyks „Santaros-Šviesos" 58-asis suvažiavimas. Pradžia 10 val. r.

Rugsėjo 10 d., šeštadienį: Balzeko muziejuje vyks Juozo Kazlausko fotografijų parodos „Lithuania in Exile, 1988–1989" atidarymas (iš renginių ciklo „Nepalaužta dvasia"). Pradžia 7 val. v.

Rugsėjo 11 d., sekmadienį: PLC vyks organizacijos „Vaiko var-tai į mokslą" ruošiami „Derliaus pietūs". Pradžia 12:30 val. p. p.

– Philadelphia, PA vyks pašnekesys su rašytoju Vytautu Volertu.

Rugsėjo 17 d., šeštadienį: New York, Brooklyn, vyks New York lietuvių šventė.

Rugsėjo 25 d., sekmadienį: Lietuvių tautinėse kapinėse (8201 S. Kean Ave., Justice, IL 69458) vyks iškilmingas kapinių 100-mečio minėjimas. Pradžia 12:30 val. p. p. Po to 1 val. p. p. Willowbrook Ballroom (8900 S. Archer Ave.,

Willow Springs, IL 60480) vyks jubiliejiniai pietūs ir dokumentinio filmo apie Lietuvių tautines kapines premjera. Pasiteirauti arba užsisakyti vietas galima tel. 708-458-0638.

– Balzeko muziejuje vyks susitikimas su knygos „Bloodlands. Europe Between Hitler and Stalin" autoriumi Timothy Snyder (iš renginių ciklo „Nepalaužta dvasia"). Pradžia 5 val. p. p.

– Philadelphia, PA vyks M. K. Čiurlionio mirties 100 metų minėjimas.

SPALIS

Spalio 1–2 d.: Lietuvių dienos Los Angeles mieste.

Spalio 2 d., sekmadienį: PLC didžiojoje salėje vyks Lietuvos Dukterų draugijos metiniai iškilmingi „Rudens pietūs". Pradžia 12:30 val. p. p.

Spalio 7–9 d.: „Renaissance Newark Airport" viešbutyje, Newark, NJ vyks JAV LB XIX tarybos III sesija.

Spalio 8 d., šeštadienį: PLC metinis pokylis. Pradžia 6 val. v.

Spalio 9 d., sekmadienį: PLC didžiojoje salėje vyks Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė" organizuojamas kaimo kapelos „Sodžius" labdaros koncertas. Pradžia 12:30 val. p. p.

Spalio 14 d., penktadienį: Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, vyks dailininko Osvaldo Jablonskio akvarelių parodos „M. K. Čiurlionio Lietuva" atidarymas. Dalyvaus dailininkas.

Spalio 14–16 d.: Carmelite Spiritual Center (Darien, IL) vyks Akademinio skautų sąjungos metinė šventė ir Studijų dienos. Daugiau informacijos tel. 708-567-9611 (fil. Vilija).

Spalio 22 d., šeštadienį: Camelot Banquet salėje (Hickory Hills, IL) vyks Čikagos lietuvių moterų klubo (CLWC) sukaktuvinis 50 metų „Gintaro pokylis". Pradžia 5 val. p. p.

Spalio 23 d., sekmadienį: Lietuvių dailės muziejuje PLC Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė" ruošia labdaros koncertą. M. K. Čiurlionio kūrinys atliks Edvinas Minkštimas. Pradžia 12:30 val. p. p.

LAPKRITIS

Lapkričio 6 d., sekmadienį: PLC vyks madų paroda. Pradžia 1 val. p. p.

GRUODIS

Gruodžio 17 d. Portland Lietuvių Bendruomenėje bus švenčiamos Kūčios, vyks kalėdinė eglutė.

2012 METAI

BALANDIS

Balandžio 26–28 d. University of Illinois at Chicago vyks 23-ioji Association for the Advancement of Baltic Studies konferencija „The Global Baltics: The Next Twenty Years". Daugiau informacijos: <http://depts.washington.edu/aabs/> arba aabsconfinfo@chicago@gmail.com

LIEPA

Liepos 1 d., sekmadienį: Boston, MA vyks XIV Lietuvių tautinių šokių šventė. Daugiau informacijos: <http://www.sokiusvente2012.org> arba info@sokiusvente2012.org

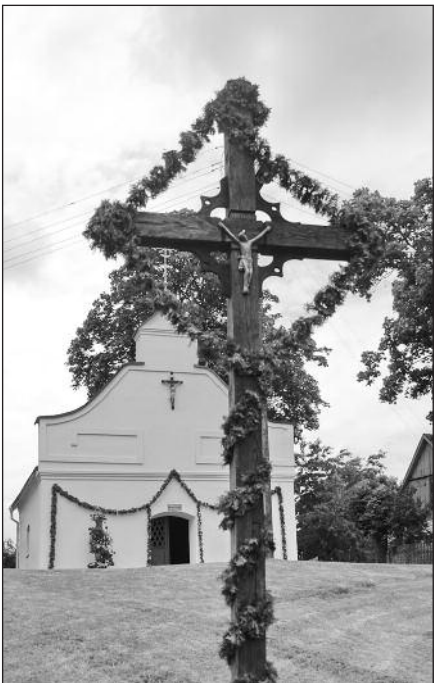
Jeigu norite, kad Jūsų žinutė patektų į „Renginių kalendorių", informaciją siųskite redakcijai adresu 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 arba el. paštu [dalicia.cidzikaite@gmail.com](mailto:cidzikaite@gmail.com) **Redakcija**

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Prasidėjo Žemaičių Kalvarijos atlaidai

Žemaičių Kalvarija (Plungės r.) (ELTA) – Žemaičių Kalvarijoje prasidėjo didieji ir, teigiama, seniausieji Lietuvoje Kalvarijos kalnų atlaidai. Iki liepos 12 d. Žemaičių Kalvarijoje bus meldžiamasi už šeimas, parapijas, ligonius, socialinius darbuotojus, valstybės vadovus, žemdirbius, kunigus, vienuolius, mokytojus, krikščionišką Lietuvą ir kitomis intencijomis.

Sekmadienį šv. Mišias aukos Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, bus meldžiamasi už šeimas. Liepos 9 d. Žemaičių Kalvarijoje vyks brolių latvių diena, šv. Mišias aukos Rygos arkivyskupas metropolitas Zbignevs Stankevič ir Liepojos vyskupas Vilhelms Lapelis. Kasdien vyks vis kito Telšių vyskupijos dekanato maldininkų piligriminės kelionės į Žemaičių Kalvariją.

Nuteistas Jungtinėse Valstijose išaiškinto šnipų tinklo „išdavikas“

Maskva (BNS) – Maskvos apygardos karinis teismas nuteisė už akių buvusį aukšto rango Užsienio žvalgybos tarnybos (SVR) agentą Aleksandr Potejev už tai, kad šis atskleidė dešimties „miegančių šnipų“, kurie pernai buvo išsiųsti iš JAV, tapatybes. A. Potejev buvo pripažintas kaltu dėl išdavystės ir dezertyravimo. Prokurorai reikalavo A. Potejev skirti 25 metus kalėjimo.

Manoma, kad šiuo metu buvęs SVR agentas, kuris, kaip teigiama, pabėgo iš Rusijos likus kelioms dienoms iki Maskvos šnipų tinklo Jungtinėse Valstijose išaiškinimo, yra

Amerikoje. Saugumo specialistai sakė, kad šio itin išlaptintų šnipų tinklo išaiškinimas sudavė skaudų smūgį Rusijos užsienio žvalgybos tarnybos veiklai ir atskleidė silpnąsias Rusijos žvalgybos programos Jungtinėse Valstijose, kuri nuo sovietinių laikų buvo Maskvos pasididžiavimas, vietas.

Rusijos naujienų agentūros pranešė, kad A. Potejev iki praėjusių metų dirbo SVR S direktorato JAV skyriaus vadovo pavaduotoju. Šis skyrius yra atsakingas už slaptašias operacijas, tokias kaip „miegančių agentų“ infiltravimas užsienio šalyse.

Buvęs Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkas išteisintas

Kaunas (BNS) – Kauno apygardos teismas išteisino piktnaudžiavimą tarnyba organizavus ir dokumento klastojimu kaltintą buvusį Seimo pirmininką Viktorą Muntianą. „Išteisintas kaip nepadaręs veikų, turinčių nusikaltimų požymių. Ši byla parodė prokuratūros darbo spragas, vykdant politinius užsakymus“, – sakė advokatas Juozas Gaudutis.

Prokuratūra buvusį Seimo pirmininką siūlė nuteisti skiriant jam trejus metus laisvės atėmimo, bausmės vykdymą atidedant dvejiems metams. Pareigūnai kaltino V. Muntianą

2007 m. birželį-gruodį organizavus valstybės tarnautojo – Kauno apskrities viršininko pavaduotojo Virginijaus Vizbaro – piktnaudžiavimą tarnybine padėtimi, siekiant asmeninės naudos dėl jam priklausančio sklypo.

V. Muntianas visą laiką neigė kaltę, tačiau esą nenorėdamas teršti Seimo ir Pilietinės demokratijos partijos, kuriai tuomet vadovavo, vardo, politikas 2008 m. pavasarį atsistatydino iš parlamento pirmininko ir partijos vadovo pareigų. Po 2008 m. spalį vykusių rinkimų V. Muntianas į parlamentą nebuvo išrinktas.

Jaunieji Lietuvos krepšininkai pasaulio čempionatą pradėjo nesėkme

Liepoja (ELTA) – Latvijoje šią savaitę prasidėjusio pasaulio jaunių (iki 19 metų) vaikinų krepšinio čempionato pirmojo turo rungtynėse C grupėje Lietuvos rinktinė 75:88 pralaimėjo Kroatijos krepšininkams.

Kazio Maksvyčio treniruojamoje mūsų šalies komandoje rezultatyviausiai žaidė Jonas Valančiūnas. Jis pelnė 19 taškų, atkovojo 13 kamuolių ir sustabdė 5 metimus. Žygimantas Skučas surinko 13 taškų, Edgaras Ulanovas ir Dovydas Redikas – po 8,

Renaldas Simanavičius, Arnas Butkevičius ir Vytenis Čižauskas – po 6, Rolandas Jakštas – 5, Egidijus Mokevičius ir Tautvydas Sabonis – po 2. Lietuviai laimėjo kovą dėl atšokusių kamuolių, tačiau prasčiau metė dvitaškius ir tritaškius. Beje, kroatai patikė 10 tritaškių iš 20, o mūsų šalis – 2 iš 17. Lietuvos rinktinė šiomis dienomis žais su Pietų Korėjos ir Kanados komandomis. Į antrąjį čempionato etapą pateks trys geriausios grupės komandos.

Patvirtintas dvišalis Lietuvos ir JAV bendradarbiavimas

Vilnius (ELTA) – Susitikimo su JAV valstybės sekretore Hillary Clinton metu JAV vyriausybė ir Lietuvos vyriausybė dar kartą patvirtino savo tvirtą dvišalę partnerystę ir glaudų bendradarbiavimą, išsipareigojo stiprinti energetinį saugumą ir dėti pastangas ieškant kitų energetikos išteklių Baltijos jūros regione.

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė pažymėjo, kad su energetiniu saugumu susiję iššūkiai diktuoja ir naujas bendradarbiavimo su JAV gaires. JAV valstybės sekretorė pasveikino Lietuvą Seime priėmus gamtinių dujų įstatymo pataisas. H. Clinton taip pat išsakė paramą Lietuvos siekiui, kad mūsų šalies kaimynystėje planuojamos statyti atominės elektrinės atitiktų aukščiausius tarptautinius saugumo ir aplinkosaugos reikalavimus, o netoli Vilniaus, Bal-

tarusioje, Astrave planuojama statyti atominė jėgainė būtų patraukta toliau nuo Lietuvos sienos. Lietuvos premjeras sakė, jog šią savaitę susitikęs su JAV kongreso delegacija išgirdo patikinimą, kad jie taip pat palaiko Lietuvos susirūpinimą Baltarusijos pasirinkta atominės elektrinės statybų vieta.

H. Clinton ir D. Grybauskaitės pokalbio metu aptarti ir kaimyninėse Rytų šalyse vykstantys įvykiai. Lietuvos vadovė su valstybės sekretore taip pat aptarė JAV gyvenančių lietuvių indėlį į šalių ekonominį, kultūrinį gyvenimą ir dvišalių santykių plėtrą. Prezidentės teigimu, svarbios ne tik JAV investicijos į Lietuvą, bet ir dvišalis bendradarbiavimas naujųvių diegimo srityje, lietuvių verslų vystymas JAV – ypač Silicon Valley.

Lietuva perdavė Mongolijai pirmininkavimą Demokratijų bendrijai

Vilnius (ELTA) – Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis kartu su Demokratijų bendrijos renginiuose Vilniuje dalyvavusia JAV valstybės sekretore H. Clinton birželio 30 d. Vilniuje bendravo su pilietinės visuomenės atstovais, apsikeitė nuomonėmis dvišalio bendradarbiavimo klausimais. A. Ažubalis ir H. Clinton aptarė poreikį skatinti tolesnę demokratijos sklaidą, stiprinti paramą demokratiniams pokyčiams Baltarusijos visuomenėje.

JAV teigiamai įvertino Lietuvos pirmininkavimą Demokratijų bendrijai ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai, Lietuva ir JAV išsakė norą ir toliau glaudžiai bendradarbiauti užtikrinant abipusį karinį ir energetinį saugumą.

Besibaigiant Lietuvos pirmininkavimui Demokratijų bendrijai, Vil-

niuje birželio 28–liepos 1 d. vyko tarptautiniai demokratijos plėtrai skirti renginiai, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama naujoms demokratijoms ir pilietinei visuomenei.

JAV valstybės sekretorė H. Clinton, sveikindama baigiamojo Lietuvos pirmininkavimo Demokratijų bendrijai renginio dalyvius, ragino užtikrinti demokratiją jaunose demokratijos valstybėse ir pabrėžė, jog demokratija klesti tik tada, kai ją remia kitos valstybės.

Demokratijų bendrijos Ministrų konferencijoje A. Ažubalis perdavė Mongolijai pirmininkavimą Demokratijų bendrijai. Lietuvos diplomatinės vadovas pareiškė, kad Lietuva per dvejus pirmininkavimo šiai organizacijai metus padarė viską, kad užtikrintų bendrijos tikslų siekimo tęstinumą, padėkojo visoms prie to prisidėjusioms valstybėms.

Lietuvoje pradedami ruošti „Boeing 777“ pilotai

Vilnius (ELTA) – Aviacijos specialistų rengimo centras „Baltic Aviation Academy“ Vilniuje pradeda ruošti kvalifikacinius mokymus „Boeing 777“ lėktuvų tipo pilotams. Įmonė yra vienintelė mokymo įstaiga Lietuvoje ir visame Baltijos regione, rengianti pilotus tokiems lėktuvams, laikomiems didžiausiu dviejų variklių lėktuvu pasaulyje.

Vilniuje vyks teorinė mokymo kursų dalis, o praktinių žinių studentai įgis skrydžio treniruoklyje Romo-

je, Italijoje. Studentams dėstys instruktoriai iš Didžiosios Britanijos. Sprendimas Lietuvoje ruošti „Boeing 777“ lėktuvų pilotus buvo priimtas atsižvelgiant į pasaulinės rinkos poreikius. Bendrovė „Boeing Commercial Airplanes“ paskelbė plečianti lėktuvo „Boeing 777“ gamybos apimtį. Šiuo metu per mėnesį pagaminami septyni „Boeing 777“ lėktuvai. 2013 m. pirmą ketvirtį gamybos apimtys turėtų pasiekti 8,3 lėktuvų per mėnesį.

Utena (DELFI.lt) – Kituose kraštuose tornado pramintas, Lietuvoje dažniau viesulu vadinamas siautulingo vėjo ir lietaus gamtos darinys birželio 30 d. vakare prašvilpė Utenos gatvėmis. Liūtis, prasidėjusi rajono pakraštyje ties Tauragnais, greitai pasiekė ir Uteną. Viesulas rovė medžius, plėšė namų stogus, kaip plunksnas nešiojo metalines šiukšlių talpas, nuvertė autobusų stotelės pastatą, žaibas sudegino namą. Dėl gamtos stichijos šėlsmo Utenos ir Vilniaus regionuose be elektros buvo likę per 2,000 gyventojų.

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAJ

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
262-948-6990

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

GINEKOLOGIJA

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos susitarus

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
Holy Cross Hospital, #4105
Tel. 773-884-7960

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

Dermatologijos ligų ir odos vėžio specialybė,
kosmetinė chirurgija, viso veido atjauninimas
RUTH JŪRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

PASLAUGOS

LIETUVIŠKI

„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“

puiki slauga,
žemos kainos

Tel. 708-207-5023

IEŠKO DARBO

* **Moteris ieško** žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja automobilį, skaniai gamina maistą. Tel. 630-674-1545.

* **Studentė ieško** darbo su gyvenimu ar ilgesniu pakeitimu nuo birželio mėn. Tel. 630-212-9098.

* **Moteris**, turinti ilgametę patirtį, puikias rekomendacijas, legalų statusą, ieško senelių priežiūros darbo. Gali pakeisti savaitgaliais ir išleisti atostogų. Tel. 630-677-7467 arba 630-280-1347.

* **Moteris**, grįžtanti savaitgaliais, išsinuomotų atskirą kambarį Villa Park ar Lombard priemiesčiuose. Skambinkite tel. 708-769-1763, Irena.

* **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

* **Moteris ieško** darbo Naperville, Aurora, Wheaton, Geneva, St. Charles ar Batavia 4 dienas savaitėje su grįžimu namo arba gali pakeisti. Tel. 630-544-0905.

* **Vyresnio amžiaus** moteriai reikalingas atskiras kambarys. Tel. 630-930-4625.

* **Vyras su žmona** arba po vieną ieško senelių priežiūros darbo naktimis arba nepilną savaitę. Dokumentai, rekomendacijos, automobilis. Tel. 773-610-5413.

* **Moteris**, turinti dokumentus, vairuojanti, kalbanti lietuvių, anglų, lenkų, rusų kalbomis, ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo rytais, vakarais arba naktimis paprastomis savaitės dienomis. Tel. 773-387-7232.

* **Moteris ieško** žmonių slaugymo darbo. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Tel. 312-492-8795.

* **Moteris ieško** žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis. Gali pakeisti savaitgaliais. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-707-7902.

* **Moteris** (perka) ieško darbo prižiūrėti pagyvenusius žmones. Patirtis, rekomendacijos, legalūs dokumentai. Gali prižiūrėti ir lietuviškai kalbančius vaikus. Tel. 708-425-0216 Angelė.

Century 21
Accent Realty

10200 S.
Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail: astykuny@aol.com

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių
nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir
priemiesčiuose.

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

SIŪLO DARBĄ

SPA Constantine grožio salonui
reikalingi terapistai, estetikos ir
manikiūro specialistai.
Tel.: **708-805-2696**, Penny

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų
ruošos darbininkėms.
Galima gyventi kartu arba atvykti
į darbą ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

PARDUODA

PLC Condos
Parduodami vienas 2 mieg.,
du 1 mieg. 1 vonios butai.
Tel. **630-674-5414** Linas
Century 21 ProTeam

IŠNUOMOJA

Trumpiems apsistojimams
išnuomojamas butas Vilniaus
centre. Dėl informacijos
skambinti Indrei,
tel.: (630) 243-6435

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

PSICHOLOGINĖ PAGALBOS LINIJA

Skambinkite tel.: 1-866-438-7400

Pirmadienį ir ketvirtadienį, nuo 6 val. v. iki 10 val. v.
Konfidencialumas garantuojamas

www.draugas.org

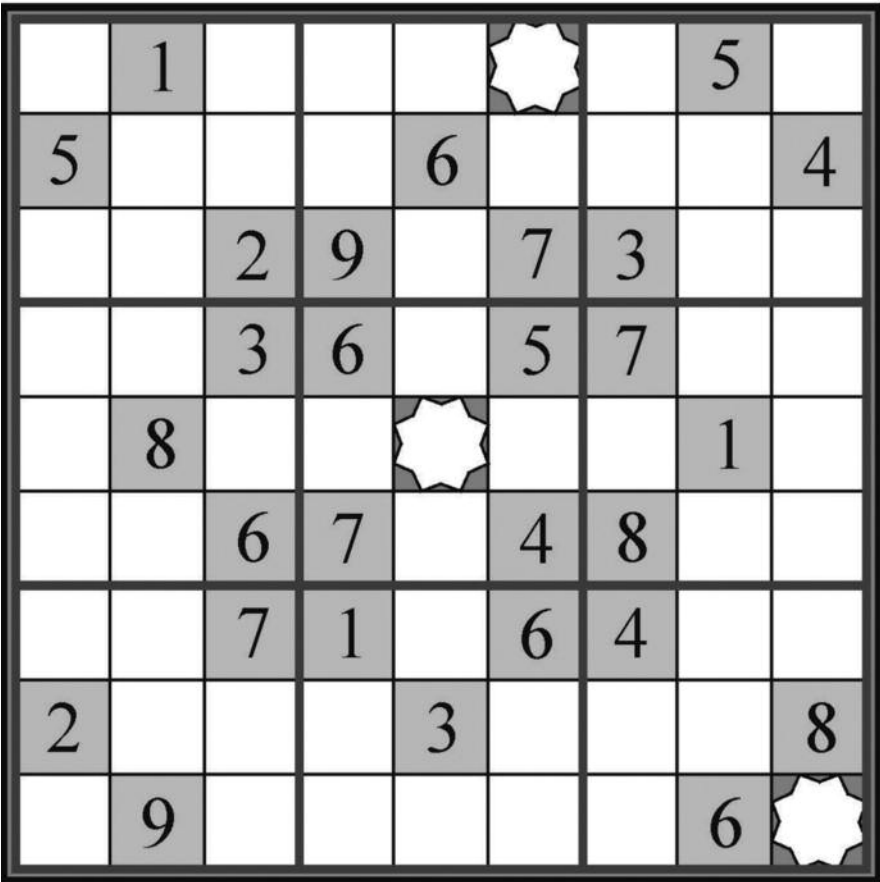
autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

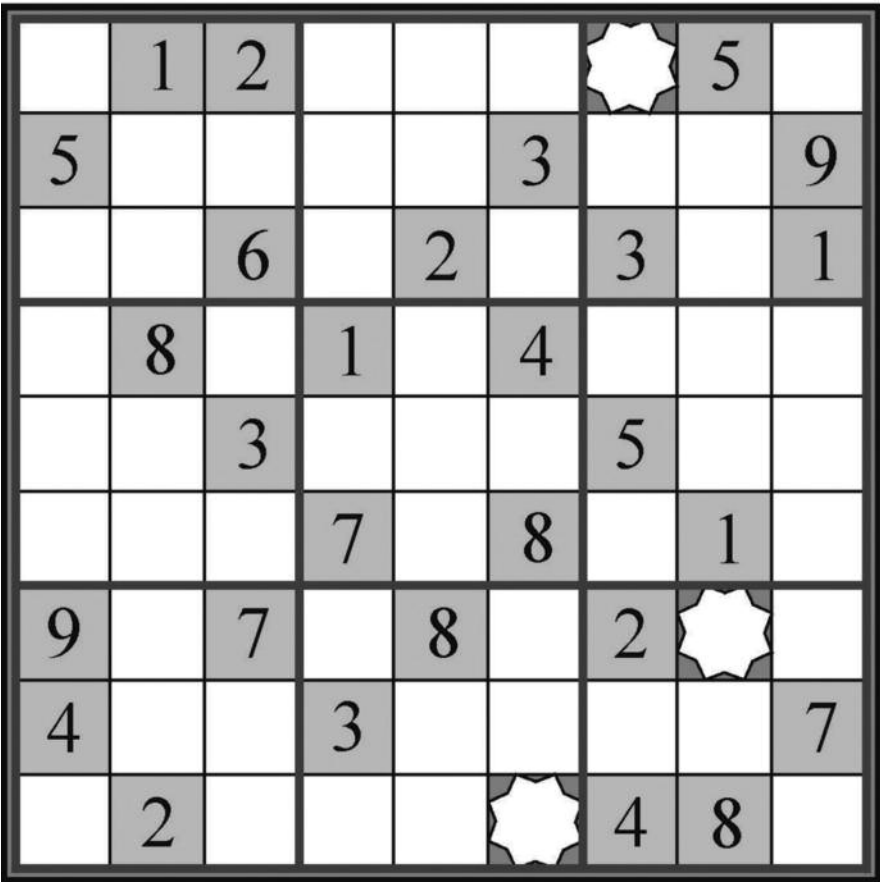
PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Sudoku Nr. 40

+ + =

+ + =

LOT

Lufthansa

SAS

FINNAIR

KLM

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJASKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas
- TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Skelbimų skyrius
tel. 1-773-585-9500

Pigiausi skrydžiai FINNAIR ir kitomis linijomis iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į LIETUVĄ

VYTIS TOURS

1-800-778-9847
www.vytistours.com
info@vytistours.com
40-24 235th St., Douglaston, NY 11364

Prašau pasiteiraukite apie mūsų 2011m. brošūrą kelionėms į Lietuvą ir Pabaltiją. Organizuojame specialią turistinę kelionę į Lietuvą ir Lenkiją, rugpiučio 1-16 d., 2011 metais. Dėl turistinių kelionių skambinkite Ritai Penčylienei.

Sužinoti kainas ir padaryti rezervacija galite per www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas. Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčylienė
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

RACINE BAKERY

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark,
Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt,
Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

www.draugas.org

Ką veikti Lietuvoje vasarą Kelionė į Trakus

GYTIS KRIAUCIŪNAS

Gaila, kad jau greitai reikės išvažiuoti iš Lietuvos. Kaip galima nuvažiuoti į Lietuvą ir neaplankyti Trakų? Greičiausiai jau atspėjote, apie ką bus šis straipsnis. Teisingai – Trakus!

Trakai yra labai senas miestas, įkurtas prieš maždaug 1000 metų. Legenda sako, kad po sėkmingų medžioklių karalius Gediminas atrado Galvės ežerą ir nusprendė pastatyti ten pilį. Po kažkiek laiko Trakai pasidarė Lietuvos sostinė. Vytautas Didysis pastatė žinomiausią pilį – salos pilį. Šiuo metu tai turistų pati lankomiausia vieta Lietuvoje. Čia vyksta įvairūs renginiai, parodos. Jei norite daugiau sužinoti apie Trakus, prašau, pasiskaitykite istorijos knygas ar pavartykite interneto puslapius. Tikrai verta žinoti mūsų šalies istoriją.

Valio, važiuojame į Trakus! Visi dėdės automobilyje buvo linksmi ir laukiantys kelionės. Važiuojame, pagaliau atvykome. Greitai išsiritome iš mašinos ir laukėme, kol dėdė sumokės už mašinos pastatymą. Iš tolo girdėjosi muzika, nes net tris dienas Trakuose vyko koncertai.

Dėdė mums sakė, kad eisime į pusiasalio pilį, o ne į pagrindinę (salos) pilį. Nors ir buvome truputį nusiminę, pamatėme, kad pilyje vyksta viduramžių šventė. Tad ten ir nuėjome. Prie įėjimo matėme strėlių šaudymo ir balisto šaudymo vietą. Toliau buvo pastatyta scena, kur du

vyrai grojo senovinę muziką. Gautame informacijos lapelyje parašyta, kad greitai bus riterių kova. Tad laiką prieš kovą praleidome žiūrėdami į ginklus. Tada Andrius atsiminė, kad užmiršo fotoaparata namuose, tad šį kartą nuotraukų nebus.

Priėjome prie kovos rato. Atėjo žmogus su senovišku šautuvu ir „iššovė“. Taip prasidėjo kova. Kova buvo labai įspūdinga, buvo sunku atspėti, kas laimės. Vienas riteris užšoko ant kito, ir abu pradėjo muštis ant žemės. Vienam riteriui dažnai nukrisdavo šalmas, todėl visiems reikėdavo sustoti ir laukti, kol jis pasitaisys šalmą. Pabaigoje abi komandos parinko savo tris stipriausius riterius ir pradėjo kovoti. Po kelių minučių vyko kova du prieš vieną. Riteris, kovojęs prieš du, žiauriai pralaimėjo.

Nusprendėme, kad jau išalkome irėjome išėjimo link. Prieš mums išeinant, dėdė pasiūlė paleisti kelias strėles. Sumokėjome ir paleidome. Man tą kartą kažkodėl prastai sekėsi, bet ką padarysi. Kitą kartą bus geriau, pažadu.

Truputį paėjome ir radome kibininę „Kybynlar“. Ten pavalgėme skanių kibinų (tai mėsa, varške ar net šokoladu įdaryta bandelė) ir tada važiavome namo. Buvo labai smagu dar kartą aplankyti buvusią Lietuvos sostinę. Būtinai apsilankykite ir Jus!

Gytis M. Kriaučiūnas – 14-metis „Draugo“ bendradarbis, šią vasarą leidžiantis Lietuvoje.

Mokslo ir kultūros centro steigimo klausimas

Atkelta iš 4 psl.

Pridursiu, kad sudėtingų įrengimų nereikės, reikės turėti užtenkamai vietos lentynoms ir spintoms knygoms bei archyvams sudėti, o darbo vietos gali būti išdėstytos palei sienas. LTSC reikalavimai gana paprasti. Patalpų bendras dydis priklausys nuo to, kiek kitos institucijos norės prisidėti prie šio užmojo. Nebent Jaunimo centro ar mokyklos padėtis pasikeistų, yra beveik faktas, kad LTSC turės apieisti Jaunimo centrą dėl patalpų stokos ir arba nupirkti, arba išsinuomoti naujas patalpas. Tuo tikslu LTSC yra pasiruošęs tartis su bet kuriuo Centro tikslams tinkamo pastato savininku.

LTSC taip pat yra pasiruošęs koordinuoti LMKC steigimą, jei kitos mokslo ir kultūros institucijos to pageidautų ir norės prie to prisidėti. Sudėję išteklius į vieną, galėsime daugiau pasiekti. Neformalios diskusijos rodo, kad yra susidomėjimas bent rimčiau aptarti LMKC steigimo, veiklos bei finansavimo galimybes.

Finansavimas, be abejo, yra opus klausimas. Patalpų įsigijimas, perkant ar nuomojant, gal būtų lengviausia išeitis. Patalpų išlaikymas – jau kitas. Šiame straipsnyje nėra vietos nagrinėti įvairius finansavimo variantus, bet LMKC modelių galima rasti tarp kitataučių, pvz., lenkų Copernicus centras Čikagoje ir vengrų bei kroatų kultūros centrai Cleveland mieste. Nėra abejonių, jog bus

teigiama, kad lietuvių skaičius Čikagoje žymiai mažesnis už tų tautybų narius, bet mūsų LMKC būtų mažesnis, drįstu sakyti – kuklesnis, atitinkantis lietuvių reikalavimus. Advokatas Vytenis Kirvelaitis sutiko padėti vadovauti LTSC lėšų telkimo bei LMKC finansavimo darbams.

Mes kuriame, bet vis mažiau daiktų krauname į kultūrinį kraitį. (...) Tą mūsų išeivijos sukurtą kultūrinį paveldą turime išsaugoti, ir tai reikia atlikti dabar ir kaip tik ten, kur lietuviai gyvena, veikia ir kuria.

Mūsų tautos kultūrinio lobyno išlaikymas ir prieinamumas yra būtinas. Lietuviai, kaip mokslininkų tauta, turi progą padidinti savo mokslinį svorį ne tik tarp savęs, bet ir plačiajame moksliniame pasaulyje. Kviečiu mūsų visuomenę bei mokslo ir kultūros institucijas pasisakyti LMKC klausimu ir diskutuoti visas galimybes.

Dr. Robertas Vitas – Lituanistikos tyrimo ir studijų centro Tarybos pirmininkas.

Dviejų lietuvių išradimas prieš piktžoles

ELENA SHEMETA

Ar žinote, kad vietiniai Seattle lietuviai – mama ir sūnus – išrado kelis sodo-daržo įrankius, pavadintus „Diggit“?

Elenos Shemeta, gyvenančios Bellevue Clyde Hill rajone, ir jos sūnaus Paul Shemeta sukurti įrankiai net tris kartus buvo paminėti žurnale „Sunset“, kelis kartus žurnale „Horticulture“ ir kitoje Amerkos spaudoje.

Šie įrankiai taip pat parduodami Canada, „Lee Valley“ įrankių pavidinimu ir įvairiuose medelynuose, tokiuose kaip „Molbak's“ Washington, California ir Oregon valstijose, o taip pat Shemeta internetiniame puslapyje (www.diggitinc.com).

Kažkada, kai visa šeima – 6 vaikai ir tėvai – stovyklavė Adirondack, New York valstijoje, jų didžiulė palapinė būdavo pritvirtinama prie žemės metaliniais vienos pėdos ilgio kuoliukais.

Po kelerių metų puiki sodininkė Elena ravedama savo sklypą, panaudojusi nagelius, pastebėjo, kad nageliai tik išjudina žemę, bet palieka piktžolių šaknis. Tuomet ji savo sandėliuke susirado vieną iš palapinė

kažkada laikiusių kuoliukų ir pabandė ravėti juo.

Kiek nuostabos buvo, kai Elena pamatė, kad šis kuoliukas išrauna piktžolių šaknis, bet nepažeidžia augalų. Metų metus Elena naudojo šį kuoliuką ravedama sklypą, kol vieną kartą jos sūnus, mechanikos inžinierius, nepastebėjo: „Manau, kad būtų daug patogiau, jei šis kuoliukas būtų su rankena.“ Neilgai galvojęs jis išrado „Diggit“ – sodo-daržo įrankį su aštriais ašmenimis ir minkšta, patogia rankena.

Įrankius galima pamatyti ir daugiau apie juos sužinoti, į paieškos svetainę „Google.com“ įvedus žodį „Diggit“ arba atsivertus internetinį puslapį www.diggitinc.com.

Iš anglų kalbos vertė
Nomeda Lukoševičienė

„Tulpė Times“,
2011 m. birželis, nr. 2

Apsilankykite „Draugo“ tinklalapyje
www.draugas.org

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

MUTUAL FEDERAL BANK

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

Lietuvos krašto apsaugai reikia skirti daugiau lėšų

Atkelta iš 2 psl.

***

Kariuomenės vadas gen. mjr. A. Pocius kalbėjo apie Lietuvos kariuomenės vaidmenį NATO ir ES, užtikrinant saugumą. Jis pateikė lentelę, kurioje palygintas Lietuvos karių skaičių 2005 ir 2011 metais. 2005 m. profesinėje karo tarnyboje buvo 7,410 karių, pradinę privalomąją karo tarnybą atliko 3,330 šauktinių karių, savanorių pajėgose buvo 6,690 karių, Karo akademijoje mokėsi 345 kariūnai, sistemoje tarnavo 2,280 civilių; iš viso buvo per 20,000. Šiuo metu profesionalų skaičius yra padidėjęs iki 7,640, o šauktinių, savanorių, kariūnų ir civilių skaičius sumažėjęs. Lietuvos kariuomenė yra gerokai sumažėjusi, tačiau Lietuvoje, pagal turimus duomenis, yra 250,000 vyrų, įgijusių karinį parengimą (čia turimi omenyje vyrai, kurie atitarnavo dar sovietinėje kariuomenėje ir pagal įstatymą, ir pagal amžių yra tinkami būti pašaukti į Lietuvos kariuomenę atlikti karinę privalę). Per 20 nepriklausomybės metų apie 70,000 jau yra atitarnavusių, atlikusių pradinę privalomąją karo tarnybą. Toks yra Lietuvos mobilizacinis rezervas.

Gen. mjr. sakė, jog žmonės dažnai klausia, kaip ten ta NATO kariuomenė, ar ji ateis čia, ar mus gins. „Jie įsivaizduoja, kad yra kažkokie NATO labai jau gerai parengti kariai, ir būtent jie atvažiuos čia ir gins Lietuvą.“ Deja, pastebėjo jis, yra ne taip. NATO kariuomenė esame mes – Lietuvos kariuomenė, Lietuvos valstybė, mes esame NATO nariai. Būtent mes – latviai, estai ir visos kitos valstybės (priklausančios NATO), tiek amerikiečiai, tiek lenkai, tiek vokiečiai, tiek britai. „Koks bus NATO politinės vadovybės sprendimas, tokie vienetai bus skirti, kad ateitų mums į pagalbą. Tam yra reikalingi geležinkeliai, tam reikalingi oro uostai, tam yra reikalingi jūrų uostai, tam yra reikalingi sausumos keliai. Tai yra, visa tai mes turime išsaugoti krizės atveju, kad tos NATO pajėgos galėtų ateiti į Lietuvą“, – sakė gen. majoras.

Lietuva yra įsipareigojusi parengti perdislokuojamą vieną bataliono kovinę grupę, kuri turi būti pasirengusi ateiti į pagalbą. Lietuva taip pat dalyvauja trijose tarptautinėse operacijose. Mažiausia iš jų yra „Atalanta“, kita – „NATO Training Missions Iraq“. Didžiausia yra Afganistane, kur Lietuva turi apie 250 karių, dirba su provincijos atkūrimo grupė Goro provincijoje, kartu su Pennsylvania nacionalinės gvardijos kariais Čachčarane įkūrė policijos mokymo grupę. „Su dideliu pasididžiavimu galiu pasakyti, tiek mano paties, tiek NATO vertinimu, tiek amerikiečių, Kandahare ir Zabulo provincijose veikia mūsų specialiųjų operacijų eskadronas, – sakė A. Pocius. – Vyrai yra pasiekę tokį profesionalumo lygį, kai jie jau savarankiškai vieni patys atlieka šias operacijas.“ Kariuomenės vadas suminėjo ir kitas vykdomas užduotis. Lietuvos kariuomenė tampa mobilia, gebančia veikti su NATO partneriais veikti pagal 5 straipsnį, gali padėti per įvairias humanitarines operacijas.

Kalbėdamas apie biudžetą gen. mjr. A. Pocius pareiškė: „Mes esame optimistai, taigi tikimės, kad viskas

bus gerai. Šiek tiek susiveršime diržus, bet pagrindinį tikslą – apginti Lietuvą – mes esame pasirengę kartu su NATO ir su ES valstybėmis [įgyvendinti]. Tikrai padarysime viską, kad apgintume tą, ką esame iškovoję“, – sakė jis.

Klausimų ir diskusijų metu kariuomenės vadas A. Pocius išsakė pageidavimą gauti informaciją apie lietuvius karius išeivijoje, kurie tarnavo tose valstybėse, į kurias jie emigravo. Lietuva norėtų išleisti knygą apie juos arba tą informaciją, nuotraukas perduoti į Lietuvos karo muziejų, kuriame yra renkama visa mūsų istorija.

***

Baigdama posėdžius Komisija priėmė rezoliuciją „Dėl Lietuvos kariuomenės krašto apsaugos“.

LR Seimo ir PLB komisija, išklausiusi krašto apsaugos viceministro Vytauto Umbraso ir Lietuvos kariuomenės vado generolo majoro Arvydo Pociaus pranešimus, *konstatuoja*, kad Lietuvos kariuomenė, dalyvaudama tarptautinėse operacijose ir misijose, stiprina pasitikėjimą Lietuva kaip NATO nare;

pažymi svarbų Lietuvos kariuomenės vadovybės dėmesį Lietuvos infrastruktūrai gerinti, kad, iškilus karinei grėsmei, šalyje būtų galima dislokuoti NATO karines pajėgas;

atkreipia dėmesį į tai, kad Lietuvos krašto apsaugai skiriamas finansavimas neatitinka Lietuvos išpareigojimų NATO ir kad mažėja Lietuvos kariuomenės krašto apsaugos savanorių ir bendrojo Lietuvos kariuomenės rezervo karių;

ragina Seimą ir Vyriausybę:

- ieškoti galimybių skirti daugiau lėšų krašto apsaugai finansuoti, kartu siekiant, kad krašto apsaugai skiriamas finansavimas skatintų Lietuvos ekonomikos plėtrą ir technologijų pažangą;
- daugiau dėmesio skirti savanoriškumu grįstos karo tarnybos principui įgyvendinti;
- aktyviau siekti, kad Lietuvos Respublikos teritorijoje būtų įkurta nuolatinė NATO misija.

Š. m. birželio 15 d. Seimo Užsienio reikalų komitetas priėmė pareiškimą, kuriame pabrėžė Lietuvos ir JAV dvišalių santykių svarbą. Seimo komitetas „aukštai įvertino vadovaujantį JAV vaidmenį Šiaurės Atlanto sutarties organizacijoje bei Lietuvos ir JAV bendradarbiavimą NATO kaip pagrindinio transatlantinės erdvės saugumo garanto rėmuose“. Dokumente taip pat pabrėžta, kad Lietuva, kaip NATO narė, privalo vykdyti priimtus įsipareigojimus ir įnešti indėlį į aljanso kolektyvinę gynybą, palaipsniui didinant savo gynybai skirtas išlaidas mažiausiai iki 2 proc. BVP.

Reikia tikėtis, kad į Komisijos rezoliucijos siūlymus ir Seimo URK pareiškimą bus atkreiptas dėmesys ir krašto apsaugai lėšos bus padidintos. Tvarkant valstybės biudžetą, saugumas turėtų būti pats pirminis reikalas.

Liūda Rugienienė – buvusi LR Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės komisijos pirmininkė, PLB seimo narė.

Dėl mylimo ir brangaus žmogaus

A † A ALEKSANDROS KAZICKIENĖS

netekties, didžiai užjaučiu dr. JUOŽĄ KAZICKĄ ir JŪRATĘ KAZICKAITĘ.

Visi esam Dievo rankoje, visi būsim ten, kur nukeliavo a. a. Aleksandra.

Skaudžias liūdesio valandas išgyvenu drauge su Jumis.

*Aldona Žemaitytė-Petrauskienė
„Dienovidžio“ redaktorė*

PADEKA A † A REGINA GAIGALIENĖ

Mylima Mama, „Mane“, mirė 2011 m. birželio 3 d., palaidota birželio 9 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Artūriui Sederavičiui už aukotas gedulingas šv. Mišias Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, už maldas koplyčioje ir a. a. Reginos palydėjimą į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Dėkojame Jūratei Grabliauskienei už palydą vargonais ir Paul Stroliai už jautrias giesmes šv. Mišių metu.

Dėkojame Svajonei Kerelytei už šv. Mišių skaitinius.

Nuoširdi padėka karsto nešėjams Linui Čepelei, Raimundui Čepelei, Kovui Polikaičiui, Matui Taylor ir Šarūnui Dobilui.

Dėkojame visiems, pareiškusiems užuojautą asmeniškai, laiškais, spaudoje, maldomis ir mintimis. Ačiū už aukas šv. Mišioms, aukas Šv. Antano bažnyčiai Kaune, ačiū už aukas „Vaiko Vartai į mokslą“ organizacijai ir už gėles.

Šeimos vardu reiškiame padėką Petkus Lemont laidojimo namų atstovams už visas atliktas paslaugas ir velionės palydėjimą į Amžino Poilsio vietą.

Nuliūdę: duktė Gražina Sturonienė, anūkės Violetta Urba, Beatričė Čepelė su šeimomis ir proanūkas Raimundas Čepelė

**ALLIANCE – GAIDAS – DAIMID
FUNERAL HOME**
4330 S. California Ave, Chicago, IL 60632
Priešais Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią
773-523-0440 Call us 1st

Gerald F. Daimid – Stanislaw Krozel Licensed Funeral Director Since 1993

Atnaujintos salės. Skubiais atvejais ir dėl kitų vietovių skambinkite 24 val. per parą.
Kremavimas nuo \$1,395. Pašarvojimas tą pačią dieną – \$2,495 ir 1 nakties tradicinio šarvojimo paketas – \$3,495.

* Į kainą neįeina karstas ir kitos paslaugos. * Šias kainas gausite, paminėję šį skelbimą.

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

**BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO, 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.**

ALL PHONES
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

**Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!
„DRAUGĄ“ atmintime savo testamentu.**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Socialinių reikalų skyrius Lemonte** maloniai kviečia liepos 6 d., trečiadienį, 1 val. p. p. atvykti į filmų popietę. Matysite spektaklio vaizdo įrašą – Justino Marcinkevičiaus dramos „Mindaugas“ II dalį. Filmai rodomi PLC skaitykloje, šalia Bočių menės.

■ **Lietuvos Respublikos generalinis konsulas** Čikagoje maloniai kviečia tautiečius prisijungti prie pilietinės akcijos „Lietuva, Tėvyne mūsų“ ir liepos 6 d., trečiadienį, vieningai sugiedoti Lietuvos himną. Valstybės – Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo – dienos proga himnas bus giedamas dvejose Čikagos apylinkių vietose: 8 val. v. Pasaulio lietuvių centro sodelyje (14911 127th St., Lemont, IL 60439) bei 8:30 val. v. restorane „Kunigaikščių užėja“ (6312 S. Harlem Ave., Summit, IL 60501).

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** tęsiasi renginių ciklas „Nepalaužta dvasia“. Liepos 8 d. 7 val. v. bus rodomi Gintauto Alekno sukurti dokumentiniai filmai „Mirties lageriai“ ir „Išlikti ir papasakoti“; liepos 9 d. 2 val. p. p. susitikimas su Pauliumi Mieželiu – ekspedicijos „Misija Sibiras“ dalyviu. Bus rodomas dokumentinis filmas „Misija Sibiras'10“.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Lietuvos Respublikos generalinis konsulas** New York, JAV LB New York apygarda, JAV LB Manhattan apylinkė maloniai kviečia jus liepos 6 d., Mindaugo karūnavimo dieną, 6:30 val. v. į Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) kiemėlį (307 W 30th St., NY 10001) sugiedoti Lietuvos himną, pasibūti, pasivaikinti. Tel. pasiteiravimui 212-354-7840, ext. 10.

SKELBIMAI

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

SKELBIMAS

Aukštos indėlių palūkanos.

2.25 proc. trejiems metams terminuoti indėliai, 2.75 proc. trejiems metams IRA terminuoti indėliai
California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, California
Tel. 310-828-7095
Valdžios apdrauda iki \$250,000

Lithuanian Mercy Lift dėkoja už aukas. Aukos skiriamos padėti (TB) sergantiems ligoniams Lietuvoje. Aukojo: \$200 – E. W. Kwedar, IL; \$50 – D. ir M. Greb, CA; M. F. Jablonskis, IL; \$25 – A. ir V. Bendoraitis, WI; R. V. Taunys, CT; \$10 – V. Bučmys, OH. **Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-636-6140. Fed. Tax ID #36-3810893.**

Lithuanianmercy lift@yahoo.com
www.lithuanianmercy lift.org

Lithuanian Mercy Lift dėkoja už aukas. Aukos skiriamos sveikatos švietimo programai Lietuvoje. Aukojo: \$50 – B. Ciplijauskaitė, WI; \$15 – E. ir R. Starewicz, IN. **Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-636-6140. Fed. Tax ID #36-3810893.**

Lithuanianmercy lift@yahoo.com
www.lithuanianmercy lift.org

Lithuanian Mercy Lift dėkoja Ann Smitas, IL už \$15 auką. Ši auka buvo skiriama Seredžiaus senelių globos namams Lietuvoje. **Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-636-6140. Fed. Tax ID #36-3810893.**

Lithuanianmercy lift@yahoo.com
www.lithuanianmercy lift.org

A. a. Sofijos Garmutės Vietrinienės atminimą pagerbdami, draugai ir pažįstami paaukojo \$1,005 paremti Prienų senelių globos namus Lietuvoje. Aukojo: L. ir A. Garsys, FL; V. ir C. Petrusis, CA; M. ir J. Petrusis, CA; T. ir L. Udrys, CA. Visiems nuoširdžiai dėkojame už aukas! **Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-636-6140. Fed. Tax ID # 36-3810893.**

Lithuanianmercy lift@yahoo.com
www.lithuanianmercy lift.org

Dr. Jonas Prunskis, gyvenantis Barrington, IL, tapo „Draugo“ **garbės prenumeratoriumi**. Šį skaitytoją „Draugas“ lankys dar vienerius metus. Nuoširdžiai dėkojame už tai, kad mus skaitote, ir sveikiname tapus garbės prenumeratoriumi.

Bus pagerbtas šachmatininkas Povilas Vaitonis

Hamiltonietis Povilas Vaitonis (1911–1983) Toronto mieste įvyksiančių 48-ųjų „Canadian Open Chess Championship“ varžybų metu už pasiektas ypatingas pergalės šachmatų turnyruose bus oficialiai įtrauktas į „Canadian Chess Hall of Fame“

Iškilmės, kuriose Povilo Vaitonio šeimai bus įteikta ta proga paruošta plokštelė (plaque) įvyks 2011 m. liepos 9 d. (šeštadienį) 11 val. r. „Toronto Westin Harbour Castle“ viešbutyje, Yonge Room patalpose.

Apie P. Vaitonį – dukart Kanados (1951 ir 1957 m.), penkiskart Ontario provincijos ir penkiskart Lietuvos čempioną – kalbės dabartinis Lietuvos šachmatų didmeistris Eduardas Rozentalis.

Iškilmėse dalyvaus LR ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė.

„Aušros vartų“ parapijos
(Hamilton, CA) info

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Lithuanian Mercy Lift dėkoja už aukas. Aukos skiriamos Lietuvos perinatalinės naujagimių priežiūros programai. Aukojo: \$100 – A. J. Menciūnas, NY; D. ir V. Januškis, IL; K. V. Žemaitis, OH; V. ir N. Cijūnėlis, IL; \$50 – J. ir M. Molis, IL; M. ir L. Mursko, CT; \$25 – A. ir V. Bendoraitis, WI; J. ir K. Masiulis, IL; M. F. Jablonskis, IL; B. S. Petrusis, FL; \$20 – Z. ir J. Bikneris, IL; \$15 – F. Bronskis, FL. **Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL, 60463. Tel. 708-636-6140. Fed. Tax ID #36-3810893.**

Lithuanianmercy lift@yahoo.com
www.lithuanianmercy lift.org

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Lithuanian Mercy Lift dėkoja W. A. Nasutavičius, CA už \$100 auką. Auka skiriama Kėdainių našlaičių prieglaudai Lietuvoje. **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-636-6140. Fed. Tax ID #36-3810893.**

Lithuanianmercy lift@yahoo.com
www.lithuanianmercy lift.org

Lithuanian Mercy Lift dėkoja už aukas. Aukos skiriamos Lietuvos ligoninių ir senelių prieglaudos namų remontams. Aukojo: \$50 – V. ir G. Gedminas, FL; \$25 – B. ir I. Norbut, IL. Prisiminti: a. a. Antaną Saulį: \$101 – D. R. Saulys, IL. **Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-636-6140. Fed. Tax ID #36-3810893.**

Lithuanianmercy lift@yahoo.com
www.lithuanianmercy lift.org

Lithuanian Mercy Lift dėkoja Walter Domeika, NY už \$100 auką, kuri buvo a. a. Raymondo Kazlo atminimui. Ši auka buvo skiriama Šiaulių našlaičių prieglaudai Lietuvoje. **Lithuanian Mercy Lift, P. O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-636-6140. Fed. Tax ID # 36-3810893.**

Lithuanianmercy lift@yahoo.com
www.lithuanianmercy lift.org

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

San Francisco, CA mokyklėlės „Saulės zuikučiai“ mažieji šventė Jonines – pynė vainikėlius iš gėlyčių, dainavo daineles.

Kristinos Mattis nuotr.